

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570)

เทศบาลตำบลแม่ชะจอน

อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

สารบัญ

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1 ด้านกายภาพ	1
2 ด้านการเมือง / การปกครอง	2
3 ประชากร	3
4 สภาพทางสังคม	4
5 ระบบบริการพื้นฐาน	6
6 ระบบเศรษฐกิจ	7
7 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	10
8 ทรัพยากรธรรมชาติ	11

ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค	14
2 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดเชียงราย	59
3 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	60
4 การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	65

ส่วนที่ 3 การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน	71
2 บัญชีสรุปโครงการพัฒนาท้องถิ่น	73
3 รายละเอียดโครงการพัฒนาท้องถิ่น	75
4 บัญชีประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น	109

ส่วนที่ 4 การติดตามและประเมินผล

1 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	111
2 การติดตามและประเมินผลโครงการ	117
3 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น	124
4 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต	125

ภาคผนวก

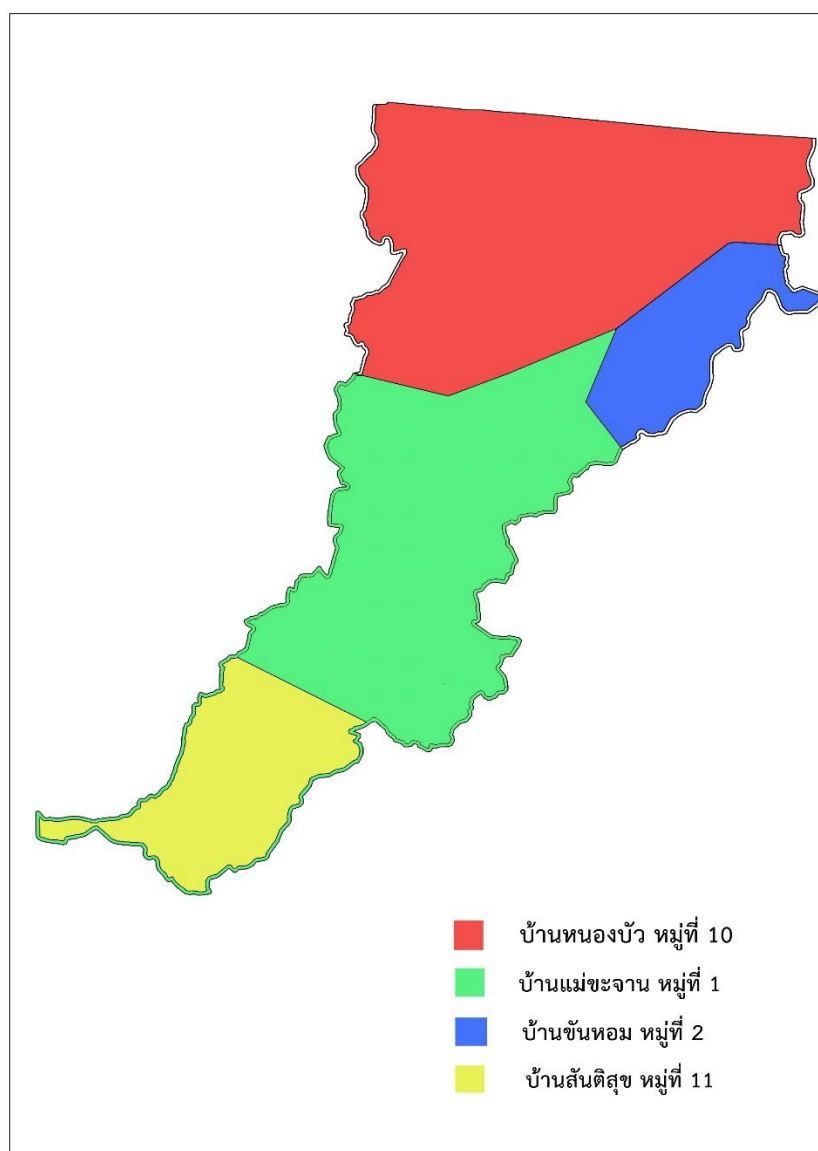
ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

เทศบาลตำบลแม่ชะจาน ตั้งอยู่พิกัด ละติจูด 19.211503 เหนือ ลองจิจูด 99.526739 ตะวันออก ห่างจากตัวจังหวัดเชียงราย 105 กิโลเมตร ตามถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 118

แผนที่เทศบาลตำบลแม่ชะจาน

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่เทศบาลตำบลแม่ชะจาน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบมีความกว้างประมาณ 1 กิโลเมตร ยาวประมาณ 3 กิโลเมตร มีภูเขาผิบบนน้ำอยู่ทางทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำลาว แม่น้ำแม่เจดีย์ ซึ่งใช้อุปโภค บริโภค และใช้เพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศของเทศบาลตำบลแม่ชะจาน จัดอยู่ในประเภทฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูกาล เป็นบริเวณที่ช่วงฝนสลับกับช่วงที่แห้งแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจน ในรอบปีฝนจะเริ่มตกชุก ในเดือน พฤษภาคม มีฝนทิ้งช่วงเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม และจะตกชุกหนาแน่นในเดือนสิงหาคม – ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ยของปี 15 - 30 องศาเซลเซียส ลักษณะภูมิอากาศสามารถแยกได้ 3 ฤดู ดังนี้

- ฤดูฝน พฤษภาคม - ตุลาคม
- ฤดูหนาว พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
- ฤดูร้อน มีนาคม - เมษายน

1.4 ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินภายในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ได้แก่พื้นที่โดยรอบชุมชนมีลักษณะเป็น ดินร่วนเหมาะสำหรับการเกษตรกรรม

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค ภายในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ได้แก่อ่างเก็บน้ำดอยสูง ใช้ในการผลิตน้ำประปา และมีประปาหมู่บ้าน 2 แห่ง ส่วนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่แม่น้ำลาว และแม่น้ำแม่เจดีย์ ซึ่งแตกเป็นลำเหมืองต่าง ๆ เกษตรกรใช้ในการเกษตรตลอดทั้งปี

2. ด้านการเมืองการปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4.32 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 หมู่บ้าน ดังนี้
 เต็มพื้นที่จำนวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสันติสุข หมู่ที่ 11 ไม่เต็มพื้นที่จำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านแม่ชะจาน
 บ้านหนองบัว และบ้านขันหอม โดยมีอาณาเขตการปกครอง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเทศบาลตำบลเวียงกาหลง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์
ทิศใต้	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์

2.2 การเลือกตั้ง

ข้อมูลการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรีตำบลแม่ชะจาน
 (กรณีครบวาระ) ในการเลือกตั้งวันที่ 28 มีนาคม 2564

- ผู้มีสิทธิฯ ในบัญชีรายชื่อ จำนวน 2,525 คน
- ผู้มีสิทธิฯ ที่มาแสดงตนรับบัตรฯ จำนวน 1,911 คน
- ผู้มาใช้สิทธิฯ คิดเป็นร้อยละ 75.68 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

3. ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง 3-5 ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

ข้อมูลประชากรจากสำนักทะเบียนเทศบาลตำบลแม่ชะจาน

- เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2562 มี จำนวน 1,561 ครั้วเรือน ประชากร 2,972 คน แยกเป็น ชาย 1,408 คน หญิง 1,564 คน
- เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2563 มี จำนวน 1,579 ครั้วเรือน ประชากร 2,936 คน แยกเป็น ชาย 1,376 คน หญิง 1,560 คน
- เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2564 มี จำนวน 1,597 ครั้วเรือน ประชากร 2,917 คน แยกเป็น ชาย 1,367 คน หญิง 1,550 คน

- คาดการณ์ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มี จำนวน 1,615 ครั้วเรือน ประชากร 2,890 คน
แยกเป็น ชาย 1,347 คน หญิง 1,543 คน

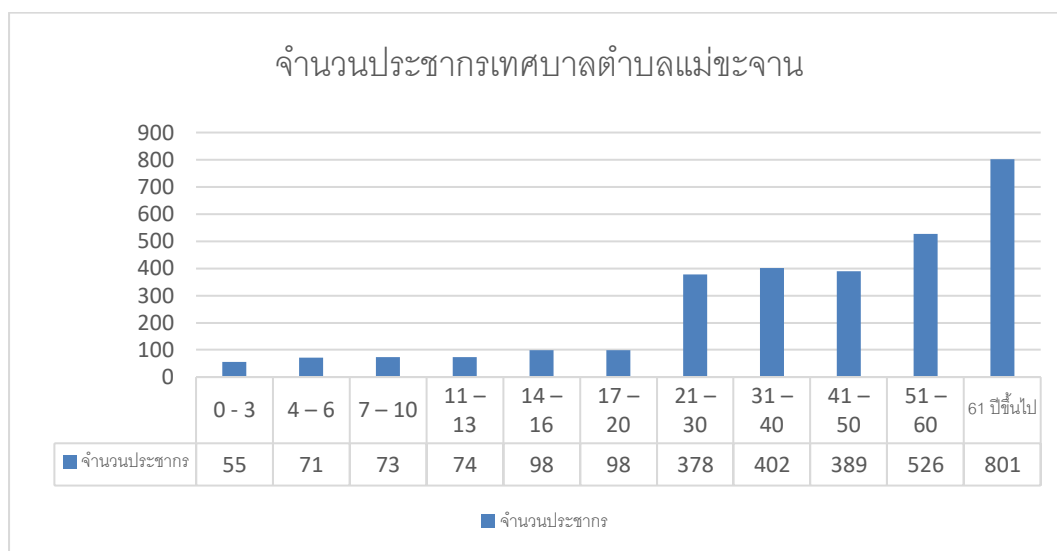
ปี (พ.ศ.)	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
2562	1,408	1,564	2,972
2563	1,376	1,560	2,936
2564	1,367	1,550	2,917
คาดการณ์ปี 2565	1,347	1,543	2,890

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ข้อมูลประชากรจากสำนักทะเบียนเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ณ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564 มีทั้งสิ้นจำนวน 2,917 คน แยกเป็น ชาย 1,367 คน หญิง 1,550 คน สามารถแยกตามช่วงอายุได้ ดังนี้

ช่วงอายุ (ปี)	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
0 - 3	28	27	55
4 - 6	26	28	71
7 - 10	46	27	73
11 - 13	40	34	74
14 - 16	31	36	98
17 - 20	50	48	98
21 - 30	193	185	378
31 - 40	210	192	402
41 - 50	197	192	389
51 - 60	221	305	526
61 ปีขึ้นไป	325	476	801
รวม	1,367	1,550	2,917

สามารถแสดงจำนวนประชากรเป็นแผนภูมิแท่ง ดังนี้

4. สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

เทศบาลตำบลแม่ชะจาน มีสถานศึกษาภายในเขตจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแม่ชะจาน และโรงเรียนอนุบาลแม่ชะจาน (โรงเรียนระดับประถมศึกษา) สามารถแยกจำนวนเด็ก นักเรียนได้ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 6 สิงหาคม 2564)

ที่	สถานศึกษา	จำนวนนักเรียนชาย	จำนวนนักเรียนหญิง	จำนวนครู
1	ศพด.เทศบาลตำบลแม่ชะจาน	26	24	3
2	โรงเรียนอนุบาลแม่ชะจาน	146	140	10
รวม		172	164	13

4.2 สาธารณสุข

ข้อมูลสถานพยาบาล ร้านขายยา

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่เจดีย์ 1 แห่ง
- คลินิก 2 แห่ง
- คลินิกการพยาบาล 2 แห่ง
- ร้านขายยา 5 แห่ง

5 อันดับแรกของโรคที่ป่วยสูงสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ข้อมูล รพ.สต.แม่เจดีย์)

1. ความดันโลหิตสูงที่ไม่มีสาเหตุ	จำนวน	2,580	ราย
2. เบาหวาน	จำนวน	803	ราย
3. เนื้อเยื่อผิดปกติ	จำนวน	481	ราย
4. การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเฉียบพลันอื่น ๆ	จำนวน	279	ราย
5. ปวดกล้ามเนื้อ	จำนวน	190	ราย

4.3 อาชญากรรม

สถิติคดีอาญาที่สำคัญสถานีตำรวจภูธรแม่เจดีย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ

1. ฆ่าผู้อื่น (คดีอุกฉกรรจ์)	2	ราย
2. พยายามฆ่า	-	ราย
3. ทำร้ายร่างกาย	4	ราย
4. ช่มชู้นกระทำชำเรา	1	ราย

คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

๑. ลักทรัพย์	6	ราย
๒. ฉ้อโกง	1	ราย
๓. ยักยอกทรัพย์	2	ราย
๔. ทำให้เสียทรัพย์	-	ราย
๕. รับของโจร	-	ราย

ความผิดฐานพิเศษ

1. พ.ร.บ.ป่าไม้	3	ราย
-----------------	---	-----

4.4 ยาเสพติด

ข้อมูลคดียาเสพติด

1. คดียาเสพติดที่เกิดขึ้น	180	ราย
2. ผู้ต้องหา	185	ราย

5.4 โทรศัพท์

- บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT)
- บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)
- บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC)
- บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (true)
- บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT)
- บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (3BB)

5.5 ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง

- บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
- บริษัท เคอรี่ เอ็กเพรส
- บริษัท แฟลช เอ็กเพรส
- บริษัท นิ้มซี่เส็ง เอ็กเพรส
- สถานีขนส่งผู้โดยสารแม่ชะจาน (ท่ารถเมล์เขียว) สำหรับผู้ที่จะเดินทางไปจังหวัดพะเยา เชียงราย ลำปาง เชียงใหม่ อ.แม่สาย อ.เชียงแสน อ.เชียงของ เป็นต้น
- ท่ารถเมล์สีฟ้า สำหรับผู้ที่จะเดินทางไป อ.เวียงป่าเป้า อ.แม่สรวย อ.แม่ลาว อำเภอมือง และจังหวัดลำปาง

6. ระบบเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย ขายส่ง ขายของชำ ขายของตามตลาดเช้า – เย็น รับจ้าง ลูกจ้างโรงงาน บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ และประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ปลูกข้าว ข้าวโพดหวาน มันฝรั่ง และพืชเกษตรอื่น ๆ

6.1 การเกษตร

6.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน

ชุมชน	ชาย	หญิง	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
ชั้นหอม	17	12	29	193.2
สันติสุข	2	-	2	22
หนองบัว 1	1	1	1	9

ชุมชน	ชาย	หญิง	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)
หนองบัว 2	21	20	23	140
หนองบัว 3	1	1	1	14
เด่นสวรรค์	20	4	24	35
แม่ชะจาน 1	2	1	3	32
แม่ชะจาน 2	5	2	7	45
รวม	69	41	90	490.2

6.1.2 ข้อมูลด้านการเกษตร (ทำนา)

ชุมชน	ในเขตชลประทาน			นอกเขตชลประทาน		
	จำนวน ครัวเรือน	ต้นทุน เฉลี่ย	ราคาขาย เฉลี่ย	จำนวน ครัวเรือน	ต้นทุน เฉลี่ย	ราคา ขาย เฉลี่ย
ชั้นหอม	-	-	-	26	3,500	9,000
สันติสุข	-	-	-	46	3,600	18,000
หนองบัว 1	-	-	-	1	3,300	8,100
หนองบัว 2	-	-	-	23	3,500	-
หนองบัว 3	-	-	-	1	3,500	8,000
เด่นสวรรค์	-	-	-	22	7,200	18,000
แม่ชะจาน 1	-	-	-	2	5,000	-
แม่ชะจาน 2	-	-	-	7	2,500	8,000

6.1.3 ข้อมูลด้านการเกษตร (ทำสวน)

ชุมชน	ข้าวโพดหวาน			มะเขือเทศ			มันฝรั่ง		
	จำนวน ครัว เรือน	ต้นทุน การผลิต เฉลี่ย	ราคา ขายโดย เฉลี่ย	จำนวน ครัว เรือน	ต้นทุน การผลิต เฉลี่ย	ราคา ขายโดย เฉลี่ย	จำนวน ครัว เรือน	ต้นทุน การผลิต เฉลี่ย	ราคา ขายโดย เฉลี่ย
ชั้น หอม	21	5,000	10,000	2	6,500	10,000	21	15,000	30,000

เด่น สวรรค์	4	4,000	10,500	-	-	-	6	15,000	30,000
แม่ชะ จาน 1	1	5,000	8,500	-	-	-	1	15,000	30,000
แม่ชะ จาน 2	1	5,000	9,000	-	-	-	3	15,000	30,000

6.1.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

ในพื้นที่ทำการเกษตรในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน มีลำเหมืองหลัก 5 สาย กระจายในเขตพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เกษตรกรในเขตไม่ประสบปัญหาขาดน้ำ ในการทำการเกษตร

6.2 การประมง

- การเลี้ยงปลา ในบ่อดินขนาดเล็ก ในครัวเรือน

6.3 การปศุสัตว์

- เลี้ยงโค สุกร เป็ด ไก่ ในครัวเรือน ไม่มีฟาร์มขนาดใหญ่

6.4 การบริการ มีโรงแรมและที่พักในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ได้แก่

- 1) โรงแรม H2O
- 2) โรงแรมเฮอฮักแม่ชะจาน
- 3) โรงแรมเฟื่องฟูกิจ
- 4) โรงแรมเรือนไทย
- 5) โรงแรมม่อนธารธรรมรีสอร์ทรักในหลวง
- 6) โรงแรมหลองข้าวตะวาโฮมสเตย์

6.5 การท่องเที่ยว

ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

6.6 อุตสาหกรรม

- 1) มีโรงงานน้ำแข็ง
- 2) โรงงานผลิตถั่วมี
- 3) มีโรงงานผลิตชา (ชาตราแม่คำ)
- 4) โรงงานคั่วกาแฟ

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

เทศบาลตำบลแม่ชะจาน สนับสนุน ส่งเสริมการทำอาชีพเสริมรายได้ โดยประชาชนที่ให้ความสนใจรวมกลุ่ม แล้วให้เทศบาลจัดหาวิทยากรบรรยายให้ความรู้พร้อมฝึกปฏิบัติจริง ได้แก่

- 1) กลุ่มทำแหนมห่อใบตอง หมูยอและกุนเชียง
- 2) กลุ่มปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ชุมชนหนองบัว 3
- 3) กลุ่มเลี้ยงกุ้งฝอยและปลาช่อนในบ่อซีเมนต์
- 4) กลุ่มเพาะต้นอ่อนทานตะวันและถั่วงอก
- 5) กลุ่มทำกระเทียมดอง บ้านสันติสุข

6.8 แรงงาน

ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน มีประชากรวัยแรงงานทั้งชายและหญิง ช่วงอายุ 30 – 59 ปี จำนวน 1,317 คน

7 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา

- ประชาชน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ
- มีวัดพุทธ จำนวน 3 วัด ได้แก่ วัดแม่ชะจาน วัดกลาง และวัดหนองบัว

7.2 ประเพณีและงานประจำปี

งานประเพณีประจำปีของเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ได้แก่

- 7.2.1 ประเพณีสงกรานต์
- 7.2.2 ประเพณีลอยกระทงและประกวดซุ้มแก้วยี่เป็ง
- 7.2.3 ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
- 7.2.4 ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุวัดหนองบัว
- 7.2.5 ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุวัดกลาง
- 7.2.6 ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุวัดแม่ชะจาน
- 7.2.7 ประเพณีตานก๋วยสลาก (สลากภัตร) วัดหนองบัว
- 7.2.8 ประเพณีตานก๋วยสลาก (สลากภัตร) วัดกลาง
- 7.2.9 ประเพณีตานก๋วยสลาก (สลากภัตร) วัดแม่ชะจาน
- 7.2.10 ประเพณีแห่ต้นเกี๊ยะ

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน มีปราชญ์ชาวบ้าน ได้แก่ หมอ दिन ช่างปั้น สำหรับภาษาพูดภาษาเมืองเชียงราย

7.4 OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองที่จำหน่ายและถือเป็นสัญลักษณ์ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ได้แก่ จิ้นส้ม (แหนมหมูห่อใบตอง) น้ำพริกตาแดง และแคบหมู

8 ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 น้ำ

ในเขตเทศบาล มีแม่น้ำไหลผ่าน 2 สาย ได้แก่ แม่น้ำลาว และแม่น้ำแม่เจดีย์ ซึ่งแตกออกเป็นลำเหมืองต่าง ๆ จำนวน 5 ลำเหมือง ซึ่งเกษตรกรใช้สำหรับการเกษตรตลอดปี

8.2 ป่าไม้

ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ไม่มีเขตป่าไม้

8.3 ภูเขา

ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ไม่มีภูเขา

8.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเขตเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

สถานการณ์และแนวโน้มในการพัฒนาประเทศ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทาย การพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ ที่โครงสร้างเศรษฐกิจ ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลผลิตภาพการผลิตของภาคบริการ และภาคเกษตร ยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงาน ที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ มิติทางสังคม ที่การยกระดับรายได้ของประชาชน การแก้ปัญหาด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ และการขยายโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ ยังคงมีช่องว่าง ที่สามารถพัฒนาต่อไปได้ มิติสิ่งแวดล้อมที่การฟื้นฟู รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ยังเป็นประเด็นสำคัญ สำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐ ที่ยังขาดความต่อเนื่อง และความยืดหยุ่น ในการตอบสนองความต้องการ ในการแก้ปัญหาของประชาชน ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพนอกจากนี้ ยังมีสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลง และประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ความท้าทายใหม่ ๆ ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อน จากการรวมกลุ่มภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความท้าทาย ในการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติความมั่นคง เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ที่รอบคอบและครอบคลุม เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศ ในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนา

ตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้น การสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศ ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ตัวชี้วัดประกอบด้วย (1) ความสุขของประชากรไทย (2) ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ (3) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (4) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทย ในประชาคมระหว่างประเทศ และ (5) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อย และสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย (1) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วน ให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา (2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ (3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเสถียรภาพ และมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และ (4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไก ที่สามารถป้องกัน และขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย (1) การแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในปัจจุบัน (2) การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ (3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวร ในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ และ (4) การรักษาความมั่นคง และผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบก ทางทะเล

3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคง โดย (1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรอง แห่งชาติ แบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพกับ หน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกัน รักษาอธิปไตยของประเทศ และ เผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการ บริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและ ที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย (1) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (2) การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (3) การร่วมมือทางการพัฒนากับ ประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดย (1) การพัฒนา กลไกให้พร้อม สำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความมั่นคงแบบองค์รวมอย่าง เป็นรูปธรรม (2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และ (3) การ พัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพ ของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทาง ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมา ประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่าย ระบบคมนาคม และขนส่งโครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม และบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่ม

ศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคมนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีต และปรับปรุงขึ้น พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ ได้ในคราวเดียวกันตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ (2) ผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจุบันการผลิตและแรงงาน (3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และ (4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพ การผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูปและ (5) เกษตรอัจฉริยะ

2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ (2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร (3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และ (5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทาง ที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลก ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย (1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย (4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ (5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ (2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (5) รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีความสามารถในการแข่งขัน และมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และใน

ทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ตัวชี้วัดประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการ เรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา (3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชน ในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกย่องระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (2) ผลสัมฤทธิ์

ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชน ในการปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัยประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้อง กับความต้องการของตลาด และ (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลัง ในการขับเคลื่อนประเทศ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทย ตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทย ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้ โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (7) การสร้างระบบการศึกษา เพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อตั้งแต่ระดับปฐมวัย (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้าง และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจสติปัญญา และสังคม โดย (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดี ในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
โดย (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (3) การปลูกฝัง และพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ (3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (4) การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา และนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโต ของอุตสาหกรรมกีฬา

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนา ที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชนประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบ ไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดิน ในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการ และสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง ทั่วชีวิต ประกอบด้วย (1) ความแตกต่างของรายได้ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ ระหว่างกลุ่มประชากร (2) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน (3) ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัด ในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และ (4) คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

๑. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย (1) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค (3) กระจายการถือครองที่ดิน และการเข้าถึงทรัพยากร (4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพ และความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (5) สร้างหลักประกันทางสังคม ที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะ และทุกกลุ่ม (6) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้า เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยตรง (7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ (8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย (1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค (2) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคม ที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัย และแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต (4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด (5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (6) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย (1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ (2) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน (4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรี ในการสร้างสรรค์สังคม (5) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และ (6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดย (1) ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถ ในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ (2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเอง และการพึ่งพากันเอง (3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และ (4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญา ให้กับชุมชน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไป อย่างแท้จริงตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู (3) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพโดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในและนอกถิ่นกำเนิด (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย (2) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล (2) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ (3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม และ (4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย (1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และ (4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย (1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศ เพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพ และความเหมาะสมทางภูมินิเวศ อย่างเป็นเอกภาพ (2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน (3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และค่ามาตรฐานสากล (4) สงวนรักษา อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรมอัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ (6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถ ในการป้องกันโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (2) เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล (3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ (5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตร และอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติ ปริมาณ คุณภาพ ราคา และการเข้าถึงอาหาร

6. **ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ** โดย (1) ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย (2) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ (4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐ ที่ทำหน้าที่ในการกำกับ หรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์ สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธ ไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัยมีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ และเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรม มีการบริหารที่มี ประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรมตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ระดับความพึงพอใจของประชาชน ต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (3) ระดับความโปร่งใสการทุจริตประพฤติมิชอบและ (4) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. **ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส** โดย (1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ได้มาตรฐานสากล และเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ (2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย (1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (2) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และ (3) ระบบติดตามประเมินผล ที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ในทุกระดับ

3. ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดย (1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ (3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจ และสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4. ภาครัฐมีความทันสมัย โดย (1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และ (2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการ ให้ทันสมัย

5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย (1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ (2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงาน เพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย (1) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกัน ในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ (2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพ มีความเด็ดขาดเป็นธรรม และตรวจสอบได้ และ (4) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปราม การทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดย (1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง (2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ (3) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียมมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้อกฎหมาย

8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย (1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม (2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุก ร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน (4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือกระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการยุติธรรม และ (5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

การพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ผ่านมาส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ ได้แก่เศรษฐกิจไทยมีขนาดใหญ่ขึ้น มีฐานการผลิตและบริการที่มีความเข้มแข็งและโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับมิตรประเทศ ทั้งในรูปทวิภาคีและพหุภาคี รวมถึงความร่วมมือกับประเทศ ในอนุภูมิภาคและอาเซียน มีความเข้มข้นและชัดเจนขึ้น ขยายโอกาส ด้านการค้า และการลงทุนของไทยเพิ่มขึ้น ในขณะที่โครงสร้างพื้นฐานมีการพัฒนาครอบคลุมมากขึ้น และการบริการทางสังคมทุกด้าน ที่มีความครอบคลุมทั่วถึง ทำให้รายได้ประชาชนสูงขึ้น ปัญหาความยากจนลดลง และคุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น อย่างไรก็ตามโครงสร้างเศรษฐกิจไทย มีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมโลกมากขึ้น จึงทำให้มีความอ่อนไหว และผันผวนตามปัจจัยภายนอก ในขณะที่ความสามารถ ในการแข่งขันปรับตัวช้า เนื่องจากการยกระดับห่วงโซ่มูลค่าการผลิต เกษตร อุตสาหกรรม และบริการ สู่อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรมยังดำเนินการได้น้อย ทำให้ฐานการผลิต เกษตร อุตสาหกรรม และบริการ มีผลิตภาพการผลิตต่ำ ประกอบกับประเทศไทย ยังประสบปัญหาคุณภาพในเกือบทุกด้าน ที่สำคัญ ได้แก่ คุณภาพคน คุณภาพการศึกษา คุณภาพบริการสาธารณสุข และบริการสาธารณสุข สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำสูง ก่อให้เกิดความแตกแยก นอกจากนี้ ทรัพยากรธรรมชาติยังร่อยหรอ และสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วมีภาวะขยะล้นเมือง และการบริหารจัดการน้ำ ยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์ ในขณะที่ความเสียหาย และผลกระทบที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวน มีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคม ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเข้มงวดมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งสะท้อนถึงปัญหาการจัดการภาครัฐ ที่ขาดประสิทธิภาพ เพราะการบริหารจัดการยังขาดเอกภาพ และการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อพัฒนาประเทศยังล่าช้า ดังนั้นการพัฒนาประเทศ ในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม เพื่อวางรากฐานของประเทศในระยะยาว ให้มุ่งต่อยอดผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยง และรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกันไปตลอด 20 ปี ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560-2579) โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.2.1 ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

1 หลักการ

หลักการพัฒนาประเทศ ที่สำคัญในระยะแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 9-11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่ลดความเหลื่อมล้ำ และขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพ การผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม สำหรับการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนา ฯ ฉบับนี้ ยึดวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในขณะที่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่าง ๆ ของแผนพัฒนา ฯ ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2579 ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมาย ที่จะบรรลุใน 5 ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมาย การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่องค์การระหว่างประเทศกำหนดขึ้น อาทิ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้นเป็นต้น ส่วนแนวทางการพัฒนาได้บูรณาการนโยบาย หรือประเด็นพัฒนาที่สำคัญของประเด็นการปฏิรูปประเทศ 37 วาระ และไทยแลนด์ 4.0 การจัดทำแผนขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งจาก ภาครัฐ เอกชน ประชาชน และภาคการศึกษาในทุกพื้นที่ของประเทศเป็นกลไกประชารัฐ ที่รวมพลังให้สามารถกำหนดเป้าหมายแนวทางการพัฒนารวมทั้งแผนงาน โครงการสำคัญที่ตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคม และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปี

2 จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 ประเทศไทยมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 จะเป็นแผนแรกที่ถูกใช้ให้เป็นกลไกเชื่อมโยง สู่การขับเคลื่อนการพัฒนา ซึ่งกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ที่จะต้องบรรลุผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนา รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา ในรายละเอียดที่ต้องเชื่อมต่อการปฏิบัติ ที่ต้องดำเนินการในช่วง 5 ปี โดยได้กำหนดแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Program) และประเด็นพัฒนาเชิงบูรณาการที่สำคัญ ในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ จะทำให้ระบบการจัดสรรงบประมาณการบริหารจัดการงบประมาณแผ่นดิน แผนสำหรับบริหารราชการแผ่นดิน กฎระเบียบวินัยทางการเงินและการคลังภาครัฐ และระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ตลอดจนระบบการติดตามประเมินผล การปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก นอกจากนี้ในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 มีแนวทางการพัฒนาจังหวัดภาคและเมือง ที่กำหนดพื้นที่เป้าหมาย สาขาการผลิตและบริการ เป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และกำกับให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัด ภาค และเมือง เกิดผลสัมฤทธิ์และสอดคล้องกับเป้าหมายรวมของประเทศ รวมทั้งได้กำหนดแนวทาง

เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการปฏิรูปประเทศ ที่สภาปฏิรูปแห่งชาติและสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปได้เสนอ และต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ ในช่วง 5 ปี ต่อจากนี้

3 ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 12 ประเทศไทย แม้ว่าได้ดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี มีการขยายการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ที่เป็นระบบโครงข่ายมากขึ้น และมีการเพิ่มการลงทุน เพื่อการวิจัยและพัฒนา แต่อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยยังปรับตัวช้า เมื่อเทียบกับหลายประเทศ เนื่องจาก คุณภาพคนต่ำ การลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ยังมีน้อย คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ดี และปัญหาการบริหารจัดการภาครัฐและกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัย และขาดประสิทธิภาพ ในการบังคับใช้เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจโลก และภัยพิบัติธรรมชาติ ทำให้เศรษฐกิจไทยผันผวนได้ง่าย และเศรษฐกิจโดยรวมขยายตัว ในอัตราที่ต่ำกว่าศักยภาพมาต่อเนื่องหลายปี นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้น ภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นมากขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดน โดยมีการเคลื่อนย้าย คน เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยีข่าวสาร สินค้าและบริการอย่างเสรี ทำให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้น ส่งผลให้มีการรวมตัวด้านเศรษฐกิจของกลุ่มต่าง ๆ ในโลกมีความเข้มข้นขึ้น ประเทศเศรษฐกิจใหม่มีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น เช่น จีน อินเดีย ละตินอเมริกา และเวียดนาม ซึ่งมีแรงงานราคาถูก และมีมาตรการอื่น ๆ ประกอบในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การพัฒนาการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้สังคมโลกมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ทำให้เกิดภัยคุกคาม และความเสี่ยง อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ และปัญหาแรงงานต่างด้าว ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ผู้สูงอายุวัยมากขึ้น จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลง ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพ และมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้น ปัญหาความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ รวมทั้งความแตกต่างของรายได้ ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุด และกลุ่มคนจนที่สุด สูงถึง 34.9 เท่าในปี 2556 เนื่องจากการกระจายโอกาสการพัฒนาไม่ทั่วถึง ยิ่งไปกว่านั้น ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม มีปัญหาความขัดแย้ง ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ เนื่องจากการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ มีลักษณะรวมศูนย์ ขาดการเชื่อมโยงกับพื้นที่ ในขณะที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง ประกอบกับสภาพภูมิอากาศ มีการเปลี่ยนแปลง ผันผวนมากขึ้น ประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมไทยมากกว่าในอดีต ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว จะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัว และมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น ต่อจากนี้ไปประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ เพื่อแก้ไขปัญหารากฐานสำคัญที่เป็นจุดอ่อน และข้อจำกัดของประเทศ ที่สั่งสมมานานในขณะเดียวกัน ดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง และจุดเด่นของประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับประเด็น

ที่มีลักษณะการบูรณาการ และใช้ประกอบการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริง ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การพัฒนานวัตกรรมและการนำมาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศ โดยจะมุ่งเน้นการนำความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรม ทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจทั้งในเรื่องกระบวนการผลิต และรูปแบบผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ โดยการกำหนดวาระการวิจัยแห่งชาติ (National Research Agenda) ให้มีจุดเน้นที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง และสอดคล้องกับสาขาเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และใช้กลยุทธ์ด้านนวัตกรรมบูรณาการวิจัยและพัฒนา การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และการพัฒนานวัตกรรม

3.2 การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนาการดัดแปลง และต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยี ไปสู่ความเป็นอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และการผสมผสานเทคโนโลยีการพัฒนาผู้ประกอบการ ให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur) รวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิต ที่เป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศ ได้แก่ เกษตรกร รายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กับสถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษา รวมทั้งพัฒนาและยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีอยู่ให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดโดยเฉพาะเร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัยในสาขา STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเป็นเครือข่าย ระหว่างสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ชุมชน รวมทั้งการปรับกลไก ระบบวิจัยและพัฒนาของประเทศทั้งระบบ

3.3 การเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดีมีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัย ตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดี ที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพ และการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

3.4 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ให้ความสำคัญกับการจัดบริการของรัฐ ที่มีคุณภาพ ทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข ให้กับผู้ที่ด้อยโอกาส และผู้ที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล การจัดสรรที่ดิน ทำกิน สนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และสนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพ ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ รวมทั้งกระจายการจัดบริการภาครัฐ ให้มีความครอบคลุมและทั่วถึง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนสร้างชุมชนเข้มแข็ง ให้เป็นพลังร่วมทางสังคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา และพร้อมรับผลประโยชน์จากการพัฒนา โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนจัดสวัสดิการและบริการในชุมชน และผลักดันกลไกการกระจายที่ดินทำกิน และการบริหารจัดการที่ดินของชุมชน โดยมุ่งบรรลุเป้าหมายสำคัญในการยกระดับรายได้ประชากรกลุ่ม ร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด

3.5 การปรับโครงสร้างการผลิตและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในแต่ละช่วงของห่วงโซ่มูลค่า เน้นสร้างความเข้มแข็งให้กับปัจจัยพื้นฐาน ทunesทางเศรษฐกิจให้สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของฐานการผลิต และฐานรายได้เดิม และยกระดับห่วงโซ่มูลค่า ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างสังคมผู้ประกอบการให้มีทักษะการทำธุรกิจที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ตลอดจนพัฒนาพื้นที่ชายแดนที่มีศักยภาพ และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในอนาคต

3.6 การปรับระบบการผลิตการเกษตรให้สอดคล้องกับพันธกรณี ในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและศักยภาพของพื้นที่ เน้นการสร้างองค์ความรู้ทาง วิชาการเกษตร วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และ นวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม ที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรชีวภาพ (Bio Based) ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัยไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมของประเทศการพัฒนา ระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตร จากกิจการเจ้าของคนเดียว เป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ห้างหุ้นส่วน และบริษัท เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด

3.7 การเพิ่มศักยภาพฐานการผลิต และบริการเดิมที่มีศักยภาพในปัจจุบัน ให้ต่อยอดไปสู่ฐานการผลิตและบริการ ที่ใช้เทคโนโลยีที่เข้มข้น และมีนวัตกรรมมากขึ้นควบคู่กับการวางรากฐาน เพื่อสร้างและพัฒนาภาคการผลิตและบริการสำหรับอนาคต ทั้งในด้านการเตรียมศักยภาพคน และโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนสร้างกลไกและเครือข่ายความร่วมมือของธุรกิจ ในลักษณะคลัสเตอร์ (Cluster)

3.8 การส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจกระแสใหม่ อาทิ เศรษฐกิจดิจิทัล เศรษฐกิจฐานชีวภาพ เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมและการพัฒนาวิสาหกิจตั้งใหม่ (Start Up) และวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงการสร้างสังคมผู้ประกอบการ เพื่อต่อยอดฐานการผลิตและบริการ

3.9 การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต เน้นการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่คำนึงถึงขีดความสามารถ ในการรองรับของระบบนิเวศและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมกีฬา ให้ครอบคลุมทุกมิติและครบวงจรทั้งการผลิตและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

3.10 การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจขยายฐานเศรษฐกิจให้กว้างขึ้น และต่อยอดห่วงโซ่การผลิตให้เข้มแข็งขึ้น โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต และนำผลการวิจัยและการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มาใช้ประโยชน์ในการสร้างผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ที่ หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาความเชื่อมโยง ด้านคมนาคมขนส่งโลจิสติกส์ และโทรคมนาคม ในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค ภายใต้แผนงานของกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำ อิรวดี เจ้าพระยา และน้ำโขง กรอบความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-และไทย กรอบความร่วมมือความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอล สำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการ และเศรษฐกิจกรอบความร่วมมือเพื่อพัฒนาชายแดนไทย-มาเลเซีย และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวก และลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

3.11 การพัฒนาวิสาหกิจขนาดย่อยขนาดเล็กและขนาดกลางวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อขยายฐานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ สำหรับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมโดยดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาและส่งเสริมสังคมผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการที่ผลิตได้และขายเป็น

3.12 การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สนับสนุนการเติบโต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม เพื่อลดมลพิษ ที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรมส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เร่งเตรียมความพร้อมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

3.13 การฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ให้มีความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ ของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการเตรียมการรับมือกับอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยยะสำคัญ ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศในระยะ 20 ปี ข้างหน้า

3.14 การบริหารจัดการในภาครัฐการป้องกันการทุจริตประพหุติมิชอบ และการสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย ให้มีความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาล ในภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านระบบการบริหารงานและบุคลากร มีการบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วมมีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่าง ส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

3.15 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อขยายขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจหลักและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกกลุ่มในสังคม เน้นให้เกิดความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาค และในอาเซียนอย่างเป็นระบบ โดยมีโครงข่ายเชื่อมโยงภายในประเทศ ที่สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการ และการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สร้างความเป็นธรรม ในการเข้าถึงบริการพื้นฐาน และการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้ พัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ และการพัฒนาผู้ประกอบการในสาขาโลจิสติกส์ และหน่วยงานที่มีศักยภาพไปทำธุรกิจในต่างประเทศ

3.16 การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ เร่งดำเนินการในประเด็นท้าทาย ได้แก่การสร้าง ความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิม และขยายฐานการผลิตและบริการใหม่ ที่สร้างรายได้สำหรับประชาชนในแต่ละภาค การพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ให้รองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต อย่างมีสมดุล และการบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เจริญเติบโต และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการขับเคลื่อน การพัฒนา ภาค และเมือง ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

3.17 การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศให้เข้มข้นและส่งผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มที่ มุ่งเน้นผลักดันให้ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ และในเชิงสถาบัน ให้มีความคืบหน้าและชัดเจน ในระดับปฏิบัติการ และในแต่ละจุดพื้นที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศ ผลักดันการลดการใช้มาตรการที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษีควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่ต้องเชื่อมโยงเครือข่ายภายในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน

รวมทั้งส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในกรอบความร่วมมือต่างๆ ในเวทีโลกและสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนา ภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

3.18 การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถพัฒนาธุรกิจ ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และการสนับสนุนการดำเนินงานของสภาธุรกิจ ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนแหล่งเงินทุน และแหล่งข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับฐานการผลิตในต่างประเทศ

3.19 การปรับปรุงภาคการเงินของไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้สามารถแข่งขันได้ เร่งปรับปรุงกฎระเบียบ ในการกำกับดูแลภาคการเงิน เพื่อสนับสนุนความสามารถในการแข่งขัน และการให้บริการต่อผู้บริโภค และภาคธุรกิจเอกชน อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม รวมทั้งการกำกับดูแลที่สามารถป้องกันความเสี่ยง จากความเชื่อมโยงทางการเงินและกระแสการเคลื่อนย้ายของเงินทุน ที่มีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไป และมีปริมาณธุรกรรมที่มากขึ้น ในขณะเดียวกันสนับสนุนการนำเทคโนโลยีทางการเงินมาใช้อย่างเข้มข้น พัฒนาเครื่องมือทางการเงินเพื่อระดมทุนมาใช้สนับสนุนการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ตลอดจนขยายการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ในต้นทุนที่เหมาะสม

3.20 การปฏิรูปด้านการคลังและงบประมาณ ประกอบด้วย การขยายฐานภาษีการปรับระบบการจัดทำคำของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ บูรณาการทั้งเชิงประเด็นพัฒนา และเชิงพื้นที่ การติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ และกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม และลดความซ้ำซ้อนของสิทธิประโยชน์ ด้านสวัสดิการสังคม รวมทั้งสร้างความยั่งยืนทางการคลัง ของระบบการคุ้มครองทางสังคม ได้แก่ การปรับปรุงระบบการออมเพื่อการเกษียณอายุ และการปรับปรุงระบบประกันสุขภาพ เพื่อลดภาระการพึ่งพารายได้จากรัฐบาล

1.2.2 การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

1 สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

1.1 สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจโลก มีตลาดเกิดใหม่ที่มีบทบาทสูงขึ้น ตลาดการเงินโลกเข้าสู่สถานการณ์ไร้พรมแดน ซึ่งเป็นผลจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงิน ที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการพัฒนาเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ รวมทั้งมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายส่งผลต่อการเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้น ซึ่งจะเป็นโอกาสที่สำคัญของการพัฒนาประเทศไทย

1.2 การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตของคน ทำให้เกิด สาขาอุตสาหกรรมและบริการใหม่ ๆ ที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หลากหลาย สาขามนุษย์ จะสามารถเข้าถึงข้อมูล

และองค์ความรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด มีการแข่งขันแรงงานที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีและมีทักษะหลายด้านในตลาดแรงงานขณะเดียวกัน เกิดความเหลื่อมล้ำ ในมิติต่าง ๆ เช่น ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี เป็นต้น

1.3 สถานการณ์และแนวโน้มสังคมโลก การเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลก ส่งผลต่อเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุในประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นกลุ่มสำคัญที่ทำให้มีการบริโภคสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น แต่อาจก่อให้เกิดการแข่งชิงประชากรวัยแรงงาน โดยเฉพาะคนที่มีศักยภาพสูงขณะเดียวกัน การเลื่อนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลก ที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และเกิดการสร้างวัฒนธรรมร่วมสมัย แต่อาจก่อให้เกิดวิกฤตทางวัฒนธรรม เนื่องจากการขาดการคัดกรอง และเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี

1.4 สถานการณ์และแนวโน้มสิ่งแวดล้อมโลก วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 เป็นทิศทางหลักในการพัฒนาของโลกหลัง ค.ศ. 2015 โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย และ 168 เป้าประสงค์ รวมถึงข้อตกลงระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความเข้มข้นขึ้น จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ยิ่งไปกว่านั้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ มีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น ส่งผลต่อการผลิตในภาคเกษตรและความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ

1.5 สถานการณ์ความมั่นคงโลก ประเทศมหาอำนาจมีแนวโน้มใช้อำนาจทางทหารและทางเศรษฐกิจเข้าแทรกแซงกิจการภายในของประเทศต่าง ๆ รวมถึงเกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศ ด้านอาณาเขตแบบรัฐต่อรัฐ ทั้งด้านอาณาเขตทางบก การอ้างสิทธิทับซ้อนทางทะเล และภูมิรัฐศาสตร์ เพื่อผลประโยชน์และการแข่งขันทรัพยากร นอกจากนี้การก่อการร้ายอาชญากรรมข้ามชาติ และอาชญากรรมทางไซเบอร์ จะทวีความรุนแรง และมีวิธีการที่ซับซ้อนมากขึ้น

2 สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

2.1 สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจไทย เศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2504 - 2558 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.1 สูงเป็นอันดับที่ 22 ของโลก ส่งผลให้รายได้ต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้น สามารถขยับฐานะการพัฒนาประเทศเป็นประเทศรายได้ปานกลางตอนบน ในปี 2553 โครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ภาคการผลิตมีการสั่งสมองค์ความรู้และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยยังคงมีความหลากหลายของฐานการผลิต ที่มีความแข็งแกร่งในระดับโลก อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น เศรษฐกิจไทยกลับเข้าสู่เสถียรภาพและอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนา ในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามในช่วง 8 ปี ที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยขยายตัว ในอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าศักยภาพของระบบ

เศรษฐกิจการส่งออกของไทย ปรับตัวลดลงทั้งในด้านการส่งออกสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรม มีสาเหตุจาก จุดอ่อนที่สำคัญ ๆ ทั้งทางด้านปัญหาเชิงโครงสร้างเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และปัจจัยทางด้านการดำเนินนโยบาย และการบริหารจัดการเศรษฐกิจ

2.2 การพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม อยู่ในลำดับต่ำและการบริหารจัดการ งานวิจัย ขาดการบูรณาการให้มีเอกภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบายการสนับสนุนทุนวิจัย และหน่วยวิจัยหลัก ทำให้ทิศทางการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยพัฒนา และนวัตกรรมของประเทศไม่ชัดเจน มีความซ้ำซ้อน และยังมีข้อจำกัด ในการตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ เป็นผลให้การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ของประเทศล่าช้า ไม่ทันต่อการพัฒนาเทคโนโลยีของโลก ตลอดจนมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในเชิงพาณิชย์ในระดับต่ำ

2.3 สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมไทย โครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัย อย่างสมบูรณ์ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 โดย ปี 2557 ประชากรวัยแรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่ม ลดลงอย่างต่อเนื่อง คุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยยังมีปัญหาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ใน ระดับค่อนข้างต่ำ ขณะที่คนไทยมีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อมากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตรวมถึง ปัญหาด้านสุขภาพในวัยผู้สูงอายุ จะส่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐ นอกจากนี้คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้าน คุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และการมีจิตสาธารณะ

2.4 สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฐานทรัพยากรธรรมชาติลดลง และเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้ประโยชน์เกินกว่าศักยภาพ ในการฟื้นตัวของระบบนิเวศการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ ยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมและการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันการเข้าถึงและการจัดสรรการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติยังไม่เป็นธรรม ก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความขัดแย้ง และข้อพิพาทในระดับพื้นที่ ระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน นอกจากนี้ยังมีปัญหามลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดรูปแบบการผลิต และการบริโภคที่ไม่ยั่งยืน

2.5 การเจริญเติบโตของภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ กิจกรรมทางเศรษฐกิจกระจุกตัว ในกรุงเทพมหานครและภาคกลาง ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างการกระจายรายได้ระหว่างภาค รวมถึงกลไก การพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ยังไม่สามารถเชื่อมโยงการทำงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ ขณะที่การ ขยายตัวของเมืองในภาคต่าง ๆ ของประเทศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่จำเป็น ไม่สามารถรองรับการขยายตัวของเมืองได้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ มีแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืน และสมดุลของการ พัฒนาในพื้นที่

2.6 ความมั่นคงภายในประเทศ สถาบันหลักของชาติได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งที่มีรากฐานของปัญหาจากความเห็นต่างทางความคิด และความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ขณะที่สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังมีการสร้างสถานการณ์ โดยมีเป้าหมายให้เกิดความสูญเสียต่อเจ้าหน้าที่รัฐ นอกจากนี้ ยังต้องเผชิญกับมีความเสี่ยงจากปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์ ที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบไปสู่การโจมตีระบบขององค์กรขนาดใหญ่ ที่ส่งผลกระทบในวงกว้าง และมีมูลค่าความเสียหายสูง

2.7 ความร่วมมือระหว่างประเทศและความเชื่อมโยงเพื่อการพัฒนา การเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศ มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอนุภูมิภาคและภูมิภาคเอเชีย เป็นเงื่อนไขสำคัญของประเทศไทย ในการขยายความร่วมมือด้าน เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคมขนส่ง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเทคโนโลยีและสารสนเทศ กับกลุ่มประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี

2.8 การบริหารจัดการภาครัฐยังอ่อนแอ ภาครัฐมีขนาดใหญ่ และรายจ่ายประจำเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการภาครัฐมีประสิทธิภาพต่ำ ขาดระบบการทำงานที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายแบบบูรณาการกับหน่วยงานหรือภาคส่วนอื่น ๆ การให้บริการประชาชน ยังต้องปรับปรุงให้ได้มาตรฐานสากล ขณะที่การทุจริตและประพฤติมิชอบได้ขยายไปในวงกว้าง ทั้งใน ภาครัฐ เอกชน และองค์กรเอกชน นอกจากนี้ กฎหมายหลายฉบับยังไม่ได้มาตรฐานสากล เนื่องจากล้าสมัย และกระบวนการตรากฎหมายยังมีจุดอ่อนหลายประการ ตลอดจนกระบวนการยุติธรรมยังขาดประสิทธิภาพ และไม่สามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างเสมอภาค

1.2.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 12

1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะและมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่ง ที่มีทักษะความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

3. เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืนสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิม และขยายฐานใหม่ โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงานอาหารและน้ำ

4. เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ของประชาชน

5. เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน มีประสิทธิภาพโปร่งใส ทันสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการ ของภาคีการพัฒนา

6. เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการพัฒนาภาคี และเมืองเพื่อรองรับการพัฒนายกระดับฐานการผลิตและบริการเดิม และขยายฐานการผลิตและบริการใหม่

7. เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ ได้อย่างสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาท ในการนำและสร้างสรรค์ ด้านการค้า การบริการ และการลงทุน ภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระดับโลก

2 เป้าหมายรวม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย

1. คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติ และพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมือง ตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัว ได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบ และทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

2. ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็งประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 มีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 15

3. ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ มีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิม ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิต และบริการฐานความรู้ชั้นสูงใหม่ ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และชุมชนรวมทั้งกระจายฐานการผลิตและการให้บริการสู่ภูมิภาค เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี และมี

ปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์ พลังงาน และการลงทุนวิจัยและพัฒนา ที่เอื้อต่อการขยายตัวของภาคการผลิตและบริการ

4. ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ โดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในภาคพลังงานและขนส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ภายในปี 2565 เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติ มีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำ และคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

5. มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สัมคคี สร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัด และการลักลอบขนส่งสินค้าและค่านิยมลดลง มีความพร้อมที่ปกป้องประชาชน จากการก่อการร้ายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยงการขนส่งโลจิสติกส์ห่วงโซ่มูลค่าเป็นหุ้นส่วน การพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก และอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนและการส่งออกของไทยในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และอาเซียน สูงขึ้น

6. มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัยโปร่งใสตรวจสอบได้ มีกระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการ ซึ่งภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่าลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาทุจริตลดลง และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐ ที่จัดทำโดยสถาบันการศึกษานานาชาติ และอันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐและระบบงบประมาณ มีประสิทธิภาพสูงฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มีความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

1.2.4 การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12สู่การปฏิบัติ มีหลักการและแนวทางดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

1 หลักการ

1 ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยยึดแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 เป็นกรอบทิศทางหลัก และแปลงสู่การปฏิบัติ ในระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

2 กระจายการพัฒนาไปสู่พื้นที่ โดยยึดหลักการพัฒนาพื้นที่ภารกิจ และการมีส่วนร่วมให้จังหวัด เป็นพื้นที่ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาและเป็นจุดเชื่อมโยงการพัฒนาจากชุมชนสู่ประเทศ และประเทศ สู่ชุมชน

3 เพิ่มการใช้องค์ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ให้เป็นเครื่องมือหลัก ในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วน ในระดับพื้นที่ท้องถิ่นและชุมชน

4 ใช้กลไกและเครื่องมือการพัฒนาของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ เอกชน และสื่อมวลชน อย่างบูรณาการให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพ โดยกระบวนการสร้างเครือข่ายหรือคลัสเตอร์ ที่ตอบสนอง ต่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่

5 ระบบการบริหารจัดการแผน สู่การปฏิบัติที่มีความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับ ยุทธศาสตร์ ที่เชื่อมต่อกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้าน และแผนปฏิบัติการ และระบบการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ ที่ตอบสนองการพัฒนาเชิงบูรณาการการพัฒนาเชิงพื้นที่ และการพัฒนาที่ต่อเนื่อง รวมทั้งระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐ ที่สอดคล้องกับ ประเด็นการพัฒนาแนวทางการพัฒนา และผลของการพัฒนาอย่างแท้จริง

2 แนวทางขับเคลื่อนแผนพัฒนาฉบับที่ 12

1 สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญ และพร้อมเข้าร่วมในการผลักดัน แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สร้างความเข้าใจกับภาคีทุกภาคส่วน โดยกำหนดกิจกรรมดำเนินการ ประเด็นสื่อสารและเครื่องมือ สื่อประชาสัมพันธ์ แบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย (Stakeholder) ของการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการขับเคลื่อน ระดับพื้นที่สศช. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับภาค และชุมชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความ ตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบร่วมกันของประชาชนซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อการนำประเด็นการพัฒนา ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไปขับเคลื่อนผ่านกลไกการพัฒนาระดับพื้นที่ และสร้างแนวร่วมการพัฒนา ของสศช.

2 สร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล แผนเฉพาะด้าน และแผนปฏิบัติการ โดยกำหนดประเด็นการพัฒนาสำคัญ ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 นำไปสู่การกำหนดแผนงานโครงการการ ระดมทรัพยากรและแนวทางการร่วมดำเนินงาน ของภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงบูรณาการประเด็นการพัฒนา ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกัน และจัดทำ เป็นแผนการลงทุนการพัฒนา/แผนพัฒนาเฉพาะด้าน ที่ตอบสนองการพัฒนาในหลายมิติ ภายใต้ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เพื่อปิดช่องว่างการพัฒนา (Development Gap) ของประเทศในแต่ละช่วงเวลา และสร้างรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ สู่เป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

3 หน่วยงานกลาง อาทิ สศช. สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงานก.พ.ร.) จัดทำยุทธศาสตร์การจั้ดสรรงบประมาณแบบมีส่วนร่วม การจั้ดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ใช้เป้าหมายตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 ในการกำหนดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการ และภารกิจหน่วยงานเพื่อให้การดำเนินงาน สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน ฯ อย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน

4 ผลักดันให้ภาคเอกชน นำประเด็นการพัฒนาสำคัญ ในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 พิจารณาประกอบการจัดทำแผนการลงทุนทางธุรกิจ ที่สร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศอย่างเป็นหุ้นส่วน การพัฒนาและส่งเสริมให้คณะกรรมการร่วม ภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) เป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงการพัฒนา ระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งให้ กรอ. ส่วนกลางกระจายความรับผิดชอบและภารกิจให้ กรอ. จังหวัด/กลุ่มจังหวัด มากขึ้น โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ชาติและความเชื่อมโยง ในระดับพื้นที่

5 สร้างสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผนของภาคีการพัฒนาต่าง ๆ โดยกำหนดให้มีการผลักดันปัจจัยหลัก ให้สามารถปรับเปลี่ยน เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญ อาทิ นำการศึกษาวิจัยมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนา ปรับปรุง กฎระเบียบ และกฎหมายต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับต่าง ๆ โดยนำเครื่องมือวิเคราะห์ผลกระทบทางกฎหมายมาใช้ประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ

6 เพิ่มประสิทธิภาพ กลไกรับผิดชอบการขับเคลื่อนแผน ฯ ที่ชัดเจนสามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 ในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การตั้ง และการเชื่อมโยงคณะกรรมการระดับชาติที่มีอยู่ ให้นำยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 มาเป็นกรอบ การดำเนินงานขับเคลื่อนประเด็น การพัฒนาระดับประเทศ และพื้นที่โดยให้จังหวัดเป็นจุดประสาน

3 การติดตามประเมินผลแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 มีแนวคิดหลักการ และแนวทางดำเนินการดังนี้

1 แนวคิดและหลักการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วม เน้นการติดตามประเมินผล ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม เป็นระบบประเมินผลเชิงบูรณาการที่มุ่งเสนอผลผลิตผลลัพธ์ และผลกระทบ ประเมินด้วยตนเอง เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ และติดตามผลอย่างใกล้ชิด ควบคู่กับการให้หน่วยงานหรือสถาบันที่เป็นกลาง ทำหน้าที่ประเมินผล มีหลักเกณฑ์การติดตามประเมินผล และตัวชี้วัดที่ชัดเจนโปร่งใส มีมาตรฐานเป็นกลางและถูกต้องตามหลักวิชาการ

2 แนวทางการประเมินผลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แบบมีส่วนร่วมดำเนินการโดย

1) วางระบบการติดตามประเมินผล 3 ระยะเวลาดำเนินการ ประกอบด้วย การประเมินผลก่อนการปฏิบัติการหรือก่อนเริ่มโครงการ การประเมินผลระหว่างดำเนินการ และการประเมินผลหลังการดำเนินงาน

2) วางระบบการติดตามประเมินผล แผนงานโครงการระดับกระทรวง และงานที่เกี่ยวข้อง มากกว่าหนึ่งกระทรวง เพื่อเชื่อมโยงตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการกระทรวง และกลุ่มกระทรวง กับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งเป้าหมาย และประเด็นพัฒนาสำคัญของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12

3) วางระบบการติดตามประเมินผล แผนงานโครงการระดับจังหวัดและพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการจังหวัด และกลุ่มจังหวัดกับแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ชาติ

4) ตั้งหน่วยวิจัยฝึกอบรม และตรวจสอบมาตรฐานระบบติดตามและประเมินผล เพื่อให้ระบบติดตามประเมินผลมีมาตรฐานสากล และพัฒนาให้ทันสมัย เพื่อฝึกอบรมเทคนิค วิธีการ หลักการแนวคิดในการประเมินผลแผนงานโครงการ ก่อนเริ่ม ระหว่างดำเนินการ และหลังที่เสร็จสิ้นแล้ว

5) ส่งเสริมให้เกิดการประสานความร่วมมือ ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ เพื่อให้การติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6) จัดเตรียมองค์กรกลาง ที่มีความเป็นมืออาชีพ มีความชำนาญ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย เพื่อให้การติดตามประเมินผล มีความเป็นสากล ถูกต้องตามหลักวิชาการ เชื่อถือได้ เป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจนโยบาย และการดำเนินงานภาครัฐ

7) พัฒนาตัวชี้วัด และตัวชี้วัดร่วมให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งสามารถวัดได้ ทั้งตัวชี้วัดผลกระทบร่วม ตัวชี้วัดผลลัพธ์ร่วม และตัวชี้วัดผลผลิตร่วม

8) จัดเวทีสาธารณะ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีเวทีแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย และโปร่งใส ตรวจสอบได้ เน้นการสื่อสารแบบสองทาง เน้นการสื่อสารแบบสวนเสวนา มากกว่าถ่ายทอดด้านเดียว และให้มีคู่เจรจาโดยตรง เช่น ระหว่างกลุ่มเป้าหมาย และผู้กำหนดนโยบาย เป็นต้น

9) นำเสนอผลการติดตามประเมินผล เป็นการนำเสนอผลการประเมินให้ทุกฝ่าย ได้รับทราบ ทั้งประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ผู้กำหนดนโยบายหน่วยงานนโยบายไปปฏิบัติ หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนสาธารณชนผู้สนใจ ได้รับทราบผลการประเมิน

10) พัฒนาระบบข้อมูลและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประเมินผล โดยจัดทำระบบข้อมูลการบริหาร การเข้าถึงข้อมูลการวิเคราะห์ และการนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และสามารถนำข้อมูลการประเมินไปใช้ในการกำหนดทางเลือกนโยบาย และสร้างนวัตกรรมในการบริหารจัดการ

1.3 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน)

1.3.1 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยกำหนดปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลุ่มจังหวัด ได้นำเอาข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ ที่เป็นจริงมาวิเคราะห์ หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยคณะกรรมการได้สรุปประเด็นของแต่ละด้าน แล้วนำมาจัดน้ำหนัก ลำดับความสำคัญของแต่ละข้อ ในแต่ละด้านโดยใช้มาตรวัดระดับ 4 ระดับ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและการกำหนดเกณฑ์ การแปลความหมาย รายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์ความหมายของระดับความสำคัญของสภาวะแวดล้อม

4	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของสภาพแวดล้อม

3.26 – 4.00	หมายถึง	เห็นด้วยระดับมาก
2.51 – 3.25	หมายถึง	เห็นด้วยระดับปานกลาง
1.76 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.75	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

จุดแข็ง

ลำดับ	จุดแข็ง (Strength)	คะแนน
S1	เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน (ลาวและพม่า) ซึ่งเป็นโอกาสในการดำเนินกิจกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวร่วมกัน	3.50
S2	มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น กลุ่มล้านนาตะวันออกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถอุตสาหกรรม	3.30
S3	ระบบโลจิสติกส์ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมืองหลัก ในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง GMS และประเทศข้างเคียง	3.31
S4	โครงการหลวงและศูนย์ศึกษาพัฒนาตามโครงการพระราชดำริ ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัด รวมทั้งมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือข้าว ยางพารา ลำไย ลิ้นจี่ และ ชา กาแฟ ที่สามารถทำรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัด ทั้งเป็นสินค้าสดและแปรรูป	3.92
S5	เป็นศูนย์กลางทางการศึกษา มีผลงานวิจัยและพัฒนา และสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยีที่มีศักยภาพ เช่น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยพะเยา ที่มีองค์ความรู้และเทคโนโลยีเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด	3.88
S6	คุณภาพการศึกษาของเยาวชนและการส่งเสริม องค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน	3.55
S7	มีความมั่นคงและความปลอดภัยทางครอบครัวและสังคม	3.35
รวม		3.54

จุดอ่อน

ลำดับ	จุดอ่อน (Weakness)	คะแนน
W1	ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง และประสบปัญหาครอบครัว มีการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่าเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าต้นน้ำ ความสมดุลของระบบนิเวศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน อุทกภัย ภัยแล้งรวมทั้งยังมีปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน ส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชาชน ภาวะเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	3.20

W2	ชุมชนท้องถิ่นยังไม่สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวและทุนทางสังคมที่มีอยู่รวมทั้งโอกาสของความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	3.13
W3	ขาดระบบการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมอย่างคุ้มค่า	3.22
W4	ผู้ผลิตและผู้ประกอบการมีค่านิยมในการประกอบอาชีพลอกเลียนแบบกัน ทำให้ผลผลิตตกต่ำ ล้นตลาดและไม่มีคุณภาพ อีกทั้งยังขาดการรวมกลุ่มและเครือข่ายความร่วมมือกัน ทั้งกับไทยและต่างประเทศ ทำให้เป็นอุปสรรคในกระจายสินค้าและบริการ	3.25
W5	การขยายตัวของพื้นที่เมือง ชุมชน และอุตสาหกรรมที่ขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบ โดยตรงต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะการกำจัดขยะมูลฝอยคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินมีแนวโน้มแยลงสาเหตุหลักมาจากน้ำเสียของชุมชนเมือง ชุมชนที่อาศัยริมน้ำ การท่องเที่ยว (รีสอร์ท โรงแรม) และการปนเปื้อนของสารเคมีที่ใช้ในพื้นที่เกษตรกรรม	3.21
รวม		3.20

โอกาส

ลำดับ	โอกาส (Opportunity)	คะแนน
O1	องค์กรระหว่างประเทศที่มีความพร้อม ในด้านการสนับสนุนโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง	3.22
O2	การเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่จังหวัดเชียงราย และการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจชายแดน เป็นโอกาสให้เกิดการกระจายรายได้ และการสร้างงานให้คนในชุมชน โดยร่วมมือกันพัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสินค้าตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ AEC โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีน พม่า เวียดนาม และ สปป.ลาว เป็นตลาดเป้าหมายที่มีประชากรจำนวนมาก และมีกำลังซื้อสูง	3.53

ลำดับ	โอกาส (Opportunity)	คะแนน
O3	กระแสดันตัวด้านการรักษาสุขภาพอนามัย ทำให้คนหันมาสนใจอาหารปลอดสารพิษ และเน้นสุขภาพมากขึ้น ประกอบกับการสนับสนุนให้น่าน แพร่ เชียงราย เป็นพื้นที่หลักในการแปรรูปพืชผัก ผลไม้และสมุนไพรและการทำเกษตรอินทรีย์ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	3.52
O4	นโยบายรัฐในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำ และพลังงานทดแทนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการมีระบบการจัดการน้ำ และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ เช่น กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา ทำให้ลดปัญหาที่เกี่ยวกับน้ำและการใช้น้ำ	3.45
O5	การพัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบราง ที่แพร่ (อำเภอเด่นชัย) เชียงราย (อำเภอเชียงของ) ทำให้เพิ่มโอกาสการสร้างมูลค่าการค้า เศรษฐกิจชายแดน	3.21
O6	การให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาผู้สูงอายุ มีส่วนช่วยสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ	3.45
O7	การนำความโดดเด่นมาพัฒนาสู่สินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มท่องเที่ยว อารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา กลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติพื้นที่จังหวัดเชียงราย น่าน ทำให้เพิ่มโอกาสการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	3.55
O8	การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว โดยผ่านการจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย น่าน รวมทั้งการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายสูง ในกลุ่มเป้าหมายจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวพำนักระยะยาวท่องเที่ยวเชิงผจญภัย ในพื้นที่จังหวัดน่าน	3.34
O9	ตลาดการท่องเที่ยวขยายตัว จากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งมีความโดดเด่นด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณีและธรรมชาติที่คล้ายคลึงกัน สามารถพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่หลากหลายร่วมกันและดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและนานาชาติ นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่มีเป็นจำนวนมากยังสามารถพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และการพักผ่อนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ	3.42
O10	การส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตรช่วยทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งป่าไม้และหมอกควันได้รับการดูแล และสร้างความยั่งยืน	3.36
รวม		3.40

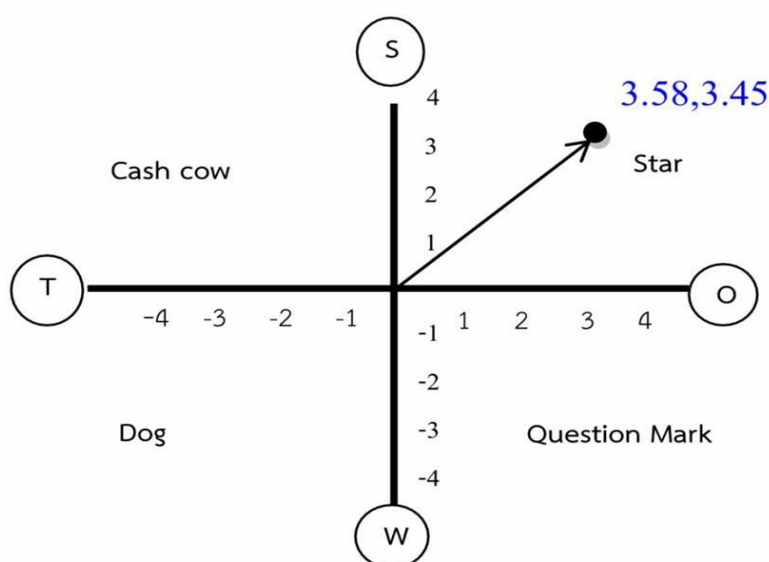
ภัยอุปสรรค

ลำดับ	ภัยอุปสรรค (Threat)	คะแนน
T1	ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจโลกและความไม่แน่นอนของตลาดสินค้าเกษตร การคาดการณ์ความต้องการของตลาดต่อสินค้าเกษตรไม่มีความแน่นอน ส่งผลต่อการผลิตสินค้าเกษตรและราคาสินค้าเกษตรทำให้เกษตรกรต้องเผชิญกับราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ	2.78
T2	แรงกดดันจากมาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เช่น มาตรฐานการผลิต สินค้า มาตรฐานด้านความสะอาดและสุขอนามัย มาตรฐานแรงงาน มาตรฐานสิ่งแวดล้อม และมาตรฐาน ด้านทรัพย์สินทางปัญญา	2.84
T3	จีนและเวียดนามเป็นคู่แข่งที่สำคัญ ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ในตลาดกลางซึ่งจะมีผลต่อการแข่งขันทางการค้าทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า	3.15
T4	การเปิดเสรีทางการค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะ GMS และประชาคมอาเซียน (AEC) ส่งผลต่อโอกาสการขยายการค้า การลงทุนของภาค ก่อให้เกิดความเสี่ยงหลายด้าน เนื่องจากจะมีการเคลื่อนย้าย สินค้า บริการ และบุคคลระหว่างประเทศสมาชิก ที่สะดวกขึ้น ดังนั้น หากไม่มีการพัฒนาบุคลากรในภาคให้เกิดการตื่นตัว สามารถแข่งขันได้ในตลาดสากลและการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อทางลบทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม	3.07
T5	ภัยธรรมชาติมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ภาคเหนือประสบปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง การพังทลายของดิน หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก และแผ่นดินไหวเป็นประจำ และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น สาเหตุมาจากปัจจัยภายในที่มีการรุกรานพื้นที่ป่า ซึ่งเป็นพื้นที่ลาดชันเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกและการเผาป่า	3.14
T6	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการผลิตภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศก่อให้เกิดปัญหาต่อการเกษตร โดยทำให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรลดลง ส่งผลให้เกิด ความไม่มั่นคงด้านอาหารและรายได้ของเกษตรกร	3.26
T7	ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อม และมรดกทางวัฒนธรรมได้รับความเสียหายจากนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม นอกจากนี้ ยังไม่มีการระบุแนวทางการบริหารจัดการผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะตามมาจากการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว เช่น การจัดการของเสีย	3.24

T8	ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีความเสี่ยงทั้งในเชิงความมั่นคง สาธารณสุข และเศรษฐกิจที่มีการใช้ทรัพยากร และแรงงานคนในพื้นที่โดยไม่สร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มให้กับพื้นที่	3.30
T9	การก่อการร้ายหรือการกระทำผิดกฎหมายในบริเวณชายแดน เช่น การเคลื่อนย้ายยาเสพติดหรือการค้ามนุษย์ ผ่านเชิงรอย	3.10
รวม		3.10

ภาพแผนภูมิกราฟ - ตำแหน่งของการพัฒนากลุ่มจังหวัด

จุดแข็ง (S) 3.58	จุดอ่อน (W) 3.19
โอกาส (O) 3.45	อุปสรรค (T) 3.07

จากการวิเคราะห์และให้น้ำหนักปัจจัยต่างๆ พบว่าในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของจุดแข็ง เท่ากับ 3.58 จุดอ่อน เท่ากับ 3.19 โอกาส เท่ากับ 3.45 และอุปสรรค เท่ากับ 3.07 จึงนำค่าเฉลี่ยสูงสุดของปัจจัยภายในและภายนอกมาหาจุดตัดกัน พบว่า จุดแข็งและโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ จึงมีสภาวะการณ์ อยู่ที่ Star คือ การใช้ประโยชน์ จากจุดแข็งของหน่วยงานให้เป็นประโยชน์ ทิศทางยุทธศาสตร์ การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดอยู่ในระดับที่เรียกว่า ยุทธศาสตร์เชิงรุก โดยแนวโน้มทิศทางจะมุ่งพัฒนาเสริมจุดแข็งของจังหวัดให้โดดเด่น บรรลุตามวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดต่อไป

SWOT and TOWS Matrix เพื่อจัดทำประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strength - S) (S1 - S7)	จุดอ่อน(Weakness - W) (w 1 - w 5)
	ยุทธศาสตร์ S - O	ยุทธศาสตร์ W - O
โอกาส (Opportunities - O (O1 - 10)	<p>๑) ใช้โอกาสกระแสตื่นตัวด้านการรักษาสุขอนามัยและสนใจ อาหารปลอดภัย พิษประคบกับการมีโครงการหลวงและศูนย์ ศึกษาพัฒนาตามโครงการพระราชดำริที่เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการสนับสนุนการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดรวมทั้งใช้ประโยชน์จากการมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่ม มูลค่าและศักยภาพของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญตลอดจนให้สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของกลุ่มจังหวัดอย่างต่อเนื่อง (S4/S5/S6/O3)</p> <p>๒) ใช้โอกาสการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่จังหวัดเชียงราย และการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน (สปป. ลาวและเมียนมา) ประกอบกับการมีระบบโลจิสติกส์ ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง GMS และประเทศข้างเคียง</p>	<p>๑) สร้างโอกาสจากกระแสนิยมอาหารปลอดภัย พัฒนาการเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย ข้าวโพด สมุนไพร พริก ใหญ่) เป็นต้น โดยเน้นการพัฒนาแบบครบวงจร</p> <p>๒) ใช้โอกาสการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่ จังหวัด เชียงราย และการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจชายแดน เป็นโอกาสให้เกิดการกระจายรายได้ และการสร้างงานให้คน ในชุมชน โดยร่วมมือกันพัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสินค้าที่ตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ AEC โดยเฉพาะ สาธารณรัฐประชาชนจีนพม่า เวียดนามและ สปป. ลาว เป็นตลาดเป้าหมายที่มี ประชากรจำนวนมาก</p>

	<p>ร่วมกับโอกาสการพัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบราง ที่แพร่ (อำเภอเด่นชัย) เชียงราย (อำเภอเชียงของ) ในการดำเนินกิจกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวร่วมกันอย่างเต็มศักยภาพเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง GMS และประเทศข้างเคียง (S1/S3/O2/O5)</p> <p>๓) การนำความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งมีความโดดเด่นด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี และธรรมชาติ ที่คล้ายคลึงกันมาพัฒนาสู่สินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายสูงในกลุ่มเป้าหมายจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย โดยพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ เชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัด ระหว่างกลุ่ม จังหวัด และประเทศในกลุ่ม GMS และประเทศอาเซียนโดยเฉพาะ เส้นทางท่องเที่ยวลำน้ำโขง และเส้นทางท่องเที่ยว ตามเส้น R3A เส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมล้านนาตะวันออก</p>	<p>และมีกำลังซื้อสูง สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยโดยใช้ตลาดนำด้วยการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานความปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ การวิจัยพัฒนา และการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการด้วยข้อมูลสารสนเทศการตลาดและการผลิตที่ครบถ้วน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามแนวทาง Zoneing by Agrimap (O2/O3/W3/W4)</p> <p>๓) การนำความโดดเด่นมาพัฒนาสู่สินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา กลุ่ม ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติพื้นที่จังหวัด เชียงราย น่าน เพื่อเพิ่มโอกาสการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวด้วยการสนับสนุน ชุมชนท้องถิ่นให้สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวและทุนทางสังคมที่มีอยู่รวมทั้งโอกาสของความร่วมมือกับประเทศ เพื่อนบ้านมาใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง คุ่มค่าและยั่งยืน (O6/O7/O8/W2)</p> <p>๔) การส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตรช่วยทำให้ ปัญหาสิ่งแวดล้อม</p>
--	--	--

	<p>๔) การนำเสนอมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ท้องถิ่นกลุ่มล้านนาตะวันออก ร่วมกับการมีเยาวชนที่มีคุณภาพและการส่งมอบองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถอุตสาหกรรมและบริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยการให้ความสำคัญกับความมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาผู้สูงอายุให้มีส่วนช่วยสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและการพำนักยาว ซึ่งเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของพื้นที่รวมทั้งให้ผู้สูงอายุได้รับการให้ความสำคัญมากขึ้น เช่นการจ้างงานผู้สูงอายุ นวัตกรรมดูแล ผู้สูงอายุ เป็นต้น (S6/S7/ O6)</p> <p>๕) ใช้โอกาสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการบริหารจัดการน้ำ การมีระบบการจัดการน้ำ และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญเพื่อลดปัญหาที่เกี่ยวกับน้ำ และการใช้น้ำ รวมทั้งสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนอย่างเป็นระบบตลอดจนการส่งเสริมการปลูกพืชในระบบวนเกษตร</p>	<p>ทั้งป่าไม้ และหมอกควันได้รับการดูแลและสร้างความยั่งยืน (O10/W1)</p> <p>๕) ใช้โอกาสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีระบบการจัดการน้ำและพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ ธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ เพื่อลดปัญหาที่เกี่ยวกับน้ำและการใช้น้ำ รวมทั้งสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนอย่างเป็น ระบบ ตลอดจนการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะการกำจัดขยะมูลฝอยและการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินอย่างได้มาตรฐาน (O4 /W1 /W3 /W5)</p> <p>๖) ใช้โอกาสจากนโยบายที่เกื้อหนุนของภาครัฐในการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเสริมการพัฒนาในทุกภาคส่วน</p>
--	--	--

	<p>ช่วยทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งป่าไม้ และ หมอกควันได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (S5/O4/O10)</p>	
<p>ข้อจำกัด (Threats - T) (T1 – T9)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ S - T</p> <p>๑) ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการ สิ่งแวดล้อมที่ดี ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ หมอกควัน รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>๒) ป้องกันการหลั่งไหลเข้ามาของแรงงาน อย่างเสรีด้วยการพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพ สามารถแข่งขันกับแรงงานต่างชาติได้ (S5/S6/S7/T4/T8)</p> <p>๓) ให้โครงการหลวงและศูนย์ศึกษาพัฒนาตามโครงการ พระราชดำริที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดและสถาบันการศึกษา เป็นกำลังสำคัญในการวิจัยพัฒนา และถ่ายทอดความรู้ สนับสนุนข้อมูลในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อสร้างโดยใช้ตลาดนำด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐาน</p>	<p>ยุทธศาสตร์ W - T</p> <p>๕) สร้างความพร้อมรับมือจากภัยจากธรรมชาติด้วย การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนข้อมูลสารสนเทศ ระบบเทคโนโลยี เครื่องมือและ application เกี่ยวกับการเตือนภัยที่เข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียจากภัยจากธรรมชาติ (T5)</p> <p>๖) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการทำ การเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและระบบจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสม การส่งเสริมให้นำเศษวัสดุทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์ เพื่อลดการเผาวัสดุทางการเกษตร และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน (W1/T5/T6)</p>

	<p>ความปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ การวิจัย พัฒนาและการสร้างความเข้มแข็ง ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการให้ สามารถ คาดการณ์ความต้องการของ ตลาดต่อสินค้าเกษตร เทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตร การแปรรูปและการ เชื่อมต่อ การอุตสาหกรรมเกษตร (S4/ S5/T1/T2/T3/T4)</p> <p>๔) ทำการตลาดด้านการเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว โดย ใช้ความได้เปรียบจากระบบโลจิสติกส์ ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมือง หลัก ในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง GMS และประเทศ ช้างเคียง</p>	<p>๓) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง โดยเฉพาะการกำจัดขยะมูลฝอย และรักษาคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน ด้วยความมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ชุมชนและเอกชนผู้ประกอบการ (W1/W5)</p>
--	---	--

1.3.2 เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

การวิเคราะห์จุดแข็งกับโอกาส (Strength - Opportunities) ที่เกิดขึ้นกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีศักยภาพในด้านที่ตั้ง สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) มีวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มล้านนาตะวันออก ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ สินค้าหัตถกรรม อุตสาหกรรม / สินค้าชุมชน เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่หลากหลาย นอกจากนั้นสามารถที่จะพัฒนาเชื่อมโยงการ

ท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศในกลุ่ม GMS และ AEC ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ประกอบกับมีสถาบันการศึกษาหลายระดับ พร้อมรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่างๆ

การวิเคราะห์จุดอ่อนกับโอกาส (**Weakness - Opportunities**) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่หลากหลาย เหมาะแก่การประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศนิยมเข้ามาท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมาก แต่มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อใช้ในการทำเกษตรกรรมมากขึ้น ทำให้ทรัพยากรทางธรรมชาติถูกทำลายลง กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่ราบที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม แต่ผู้ประกอบการและผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตร มีรูปแบบการประกอบอาชีพเลียนแบบ ขาดความหลากหลาย ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและยังขาดความร่วมมือการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางการแข่งขัน

การวิเคราะห์จุดแข็งกับข้อจำกัด (**Strength - Threats**) ปี พ.ศ.2559 ประเทศไทยกับ 9 ประเทศในเอเชีย ได้รวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เพื่อที่จะมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างประเทศลาว ประเทศเมียนมาร์ จะมีการเข้ามาลงทุน ในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 กันอย่างเสรีมากขึ้น ส่งผลให้มีแรงงานเคลื่อนย้ายอย่างเสรีจากต่างประเทศเข้ามาเป็นแรงงานทำงานในกลุ่มมากขึ้น และจะเข้ามาแย่งงานคนในกลุ่มจังหวัด และคาดการณ์จะมี ปัญหาสังคม ปัญหาอาชญากรรม เพิ่มขึ้นด้วย

การวิเคราะห์จุดอ่อนกับข้อจำกัด (**Weakness - Threats**) เป็นปัญหาที่เกิดจากภัยตามธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ไฟป่า หมอกควัน

ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และการวิเคราะห์ SWOT ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 พบว่ากลุ่มจังหวัดมีศักยภาพ ในการพัฒนาเสริมจุดแข็ง และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ภายในกลุ่มจังหวัด ซึ่งเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์แบบเชิงรุก โดยจุดแข็งนั้นมีพื้นที่ตั้งกลุ่มจังหวัดติดกับกลุ่มประเทศ ในอนุภูมิภาคน้ำโขง (GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และมีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ที่เป็นปัจจัย ในการเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งด้านถนน สะพานข้ามแม่น้ำเชื่อมระหว่างประเทศ รถไฟ การเดินทาง ทั้งทางน้ำและอากาศ จึงนำมาเป็นโอกาสในการดำเนินกิจกรรมในด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว อีกทั้งภายในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 นั้นลักษณะของภูมิลักษณะที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งด้านของทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และมีแม่น้ำหลายสายที่ไหลผ่าน มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย เช่น ข้าว ลำไย ลิ้นจี่ กาแฟ โคเนื้อ กระจับปี่ เป็นต้น และจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด นั้นมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน

ศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย ประเพณีที่โดดเด่น จึงเป็นศักยภาพที่จะนำมาพัฒนาทั้งด้านการเกษตร และการท่องเที่ยว

ประกอบกับ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ได้เห็นชอบกำหนดแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของรัฐมนตรี โดยกำหนดระดับแผนไว้ 3 ระดับ ซึ่งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เป็นแผนในระดับ 3 เป็นแผนเชิงปฏิบัติที่ต้องสอดคล้องกับแผนในระดับ 1 (เป้าหมายการพัฒนาระดับประเทศ) และ 2 (แนวทางการขับเคลื่อนประเทศเพื่อบรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จึงได้นำศักยภาพของกลุ่มจังหวัดมากำหนดเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่ เพื่อยกระดับฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ และระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเป้าหมายของการพัฒนากลุ่มจังหวัดมุ่งตอบสนองเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านของการสร้างความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ และการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้ภาคเหนือมีการพัฒนาการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวบริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้คืนความอุดมสมบูรณ์ และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุรองรับการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาไว้ 3 ประเด็น ดังนี้

- 1) ศูนย์กลางการขนส่งและกระจายสินค้า เนื่องจากกลุ่มจังหวัดฯ มีช่องทางการขนส่งสินค้า เชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ GMS และ AEC ทั้งทางบกและทางน้ำ และด้านการค้าชายแดน
- 2) เป็นศูนย์กลางเมืองท่องเที่ยวอารยธรรม “ล้านนา” เนื่องจากมีวัฒนธรรม ชนเผ่าที่โดดเด่น สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว และธรรมชาติที่สวยงาม
- 3) สินค้าเกษตรคุณภาพดีและปลอดภัย โดยมีสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ลำไย ยางพารา โคเนื้อ และสมุนไพร

การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ได้ใช้ศักยภาพในพื้นที่และกรอบการพัฒนา จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อจะขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ยังคงมีปัญหา การเชื่อมโยงโทรคมนาคมของ ทรัพยากรธรรมชาติที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาดังนั้นเพื่อการพัฒนาพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืนแล้วกลุ่มภาคเหนือตอนบน 2 จึงมีเป้าหมายของการพัฒนาและประเด็นการพื้นที่ ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนา :

“ประตูการค้าสากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา

สินค้าเกษตรปลอดภัย ประชาชนร่วมใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ”

พันธกิจ (Mission) :

๑. ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์เชื่อมโยงสู่สากล ให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
๒. ส่งเสริมพัฒนาการและสร้างความเข้มแข็ง ให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า
๓. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม อารยธรรมแห่งล้านนาตะวันออก ดำรงไว้ซึ่ง ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และสุขภาพ
๔. อนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าประสงค์หลัก (Goals)

- ๑) เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และ AEC เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และเพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ (กลุ่ม GMS , AEC และประเทศอื่นๆ) รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ
- ๒) เพิ่มผลิตภาพและมูลค่า ของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมเกษตร ที่ได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่ตลาดโลก
- ๓) พัฒนาการท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าและคุณภาพผลิตภัณฑ์ และคุณค่าสินค้าและบริการ เน้นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้
- ๔) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ให้มีความอุดมสมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน ได้รับบริหารจัดการตามมาตรฐาน ด้วยความมีส่วนร่วมของชุมชน สู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

ตัวชี้วัด:

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพด้านการค้าและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพ ภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม
- ๓) ยกระดับการท่องเที่ยว เพิ่มรายได้สู่ชุมชน
- ๔) เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

- ประเด็นการพัฒนาที่ 1 :** พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกับต่างประเทศ
- ประเด็นการพัฒนาที่ 2 :** การสร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ภาคเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย ที่มีศักยภาพ
- ประเด็นการพัฒนาที่ 3 :** พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชน และเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน
- ประเด็นการพัฒนาที่ 4 :** ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และพลังงาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

1.3.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกับต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ : เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคน้ำโขง (GMS) และ AEC เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และเพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้า ไปยังต่างประเทศ (กลุ่ม GMS , AEC และประเทศอื่น ๆ) รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ

ตัวชี้วัด : 1) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 3

2) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 3

3) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 3

แนวทางการพัฒนา

- ๑) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการกระตุ้น การลงทุนภายในจังหวัด วิจัยและพัฒนา จัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า การลงทุน กับกลุ่มจังหวัดอื่น ภายในประเทศและเพื่อนบ้าน
- ๒) ส่งเสริมการค้า การลงทุน โดยพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการ และพัฒนาธุรกิจ SMEs
- ๓) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS โดยจัดตั้ง ศูนย์บริหารจัดการ Logistics และ Supply Chain ผลักดันด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบฐานข้อมูลวิจัย พัฒนา ผลิตภัณฑ์ด้าน Logistics ทุกระดับ และจัดการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การสร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย ที่มีศักยภาพ

วัตถุประสงค์ : เพิ่มผลิตภาพและมูลค่า ของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรม การเกษตรที่ได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่ตลาดโลก

- ตัวชี้วัด :** 1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 20
- 2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ของกลุ่มจังหวัด ไม่ลดลงจากเดิม
- 3) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 7
- 4) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 4

แนวทางการพัฒนา

- ๑) เพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร โดยเน้นความเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะสิ่งที่มีศักยภาพทางการตลาด ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้หลักการผลิตปริมาณมาก ปรับปรุงคุณภาพการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า พัฒนากลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตร
- ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ และอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร
- ๓) สร้างความเข้มแข็งต่อเกษตรกร องค์กรเกษตรและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยการสนับสนุน กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรในพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) ส่งเสริมการบริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตร โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาด แก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตร รวมทั้งสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายเฉพาะกลุ่ม (Niche Product)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชน และเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : พัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าและคุณภาพผลิตภัณฑ์ และคุณค่าสินค้าและบริการ เน้นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้

- ตัวชี้วัด :** 1) สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยว ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ร้อยละ 2
- 2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการของกลุ่มจังหวัด (GPP ภาคบริการ นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ร้อยละ 7

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ โดยปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ วิจัยและพัฒนาเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่อเนื่อง จังหวัดในกลุ่ม และส่งเสริมความร่วมมือในลักษณะโครงข่ายการท่องเที่ยว กับประเทศในกลุ่ม GMS
- ๒) พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยว โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม ตลอดจนพัฒนาการประชาสัมพันธ์ และการตลาดการท่องเที่ยว
- ๓) ส่งเสริมความพร้อม พัฒนาศักยภาพแก่ประชาชนทุกวัยและชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากร และโอกาสทางการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัวสู่การท่องเที่ยว หลังจากเข้าสู่ AEC

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

วัตถุประสงค์ : ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ให้ความอุดมสมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมและพลังงานได้รับบริหารจัดการตามมาตรฐาน ด้วยความมีส่วนร่วมของชุมชน สู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

- ตัวชี้วัด :**
- 1) สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด (รายกลุ่มจังหวัด) ไม่ลดลง
 - 2) ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยของกลุ่มจังหวัดที่สามารถกำจัดได้ ร้อยละ 65
 - 3) ฝุ่นละอองในพื้นที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 86
 - 4) มีแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการเตรียมความพร้อมด้านภัยพิบัติ
 - 5) จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกัน ฝ้าระวัง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดทำฐานข้อมูล ความหลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนานวัตกรรมทรัพยากรชีวภาพ
- 2) รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและความสมดุลของระบบนิเวศน์ โดยการแก้ปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การปลูกป่า ปลูกหญ้าแฝก เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำและป่าชุมชน การจัดทำ Food Bank การจัดทำฝายต้นน้ำแบบผสมผสานและฝายกึ่งถาวร การป้องกันไฟป่า รวมทั้งการส่งเสริม

อาชีพในชุมชน ในพื้นที่ป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส และความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยิ่ง

- 3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการ เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้เทคโนโลยี GIS ในการจัดทำฐานข้อมูลและนำไปใช้
- 4) สร้างภาคีในการปรับตัว และรับมือจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมชุมชน ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วมทุกระดับ ตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจและบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการภัยธรรมชาติ และสาธารณภัย เพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง

2. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดเชียงราย

จากแนวทางการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดเชียงรายที่ได้วิเคราะห์ไว้ จึงนำมากำหนดเป้าหมายการพัฒนา จังหวัดในระยะ 5 ปี ในปีพ.ศ. 2566-2570 ดังนี้

“เชียงรายเมืองท่องเที่ยวสร้างสรรค์สะอาด ปลอดภัย น่ายล”

ภาพที่ 13 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดเชียงราย

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดเชียงราย เน้นการดำเนินการพัฒนา 3 ประเด็นสำคัญเพื่อนำไปสู่การผลักดันให้ เชียงรายเมืองท่องเที่ยวสร้างสรรค์ สะอาด ปลอดภัย น่ายล ได้แก่

เป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ : เพื่อสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเน้นการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงคุณค่าและยั่งยืน การค้า การลงทุนและบริการโลจิสติกส์เชิงสร้างสรรค์ และ การส่งเสริม นวัตกรรมสินค้าเกษตรมูลค่าสูงโดยดำรงฐานวัฒนธรรมล้านนาและสมดุลงของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

เป้าหมายพัฒนาสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์: เพื่อสร้างสมดุลงของระบบนิเวศและสนับสนุนการเติบโตอย่าง ยั่งยืนบพสังคมเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อรับรองการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายพัฒนาสังคมสร้างสรรค์: เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัย และเสริมสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิต ทรัพยากรของ ประชาชนเพื่อนำไปสู่สังคมสร้างสรรค์ จากเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัดที่กำหนดขึ้น สามารถแบ่งประเด็น การพัฒนาดังนี้แบ่งออกเป็น 5 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยดำรงฐานวัฒนธรรมล้านนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การส่งเสริมการผลิตและพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรเชิงสร้างสรรค์ ภายใต้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการค้า การลงทุน การบริการ และ โลจิสติกส์

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำรงความสมบูรณ์และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทรัพยากรมนุษย์และความมั่นคงเพื่อส่งเสริมสังคมสร้างสรรค์

3. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อนำนโยบายผู้บริหารและยุทธศาสตร์การพัฒนา ทั้งในระดับชาติ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด ไปปฏิบัติต่อไป เทศบาลตำบลแม่ชะจาน จึงได้จัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ระยะห้าปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิสัยทัศน์การพัฒนา

“บริหารงานแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล”

3.2 พันธกิจ

1. ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับให้มีมาตรฐาน
2. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ให้ได้มาตรฐานและทั่วถึง
3. กระตุ้นเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพให้อยู่ได้อย่างยั่งยืน
4. พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่
5. มุ่งเน้นให้เป็นองค์กรที่โปร่งใสประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

3.3 เป้าประสงค์

3.1 ประเด็นการพัฒนาด้านการศึกษา : สถานศึกษาในเขตเทศบาล ต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา

3.2 ประเด็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน : โครงสร้างพื้นฐานที่มีมาตรฐานและประชาชน มีความสุขในการสัญจร

3.3 ประเด็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ: ประชาชนมีรายได้และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3.4 ประเด็นการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : บ้านเมืองสะอาด รมรื่น และปลอดภัย

3.5 ประเด็นการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร : บริการประชาชนรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

3.4 ตัวชี้วัด

- (1) ประชาชนมีการคมนาคมที่สะดวก
- (2) ประชาชนได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มศักยภาพ และคุณภาพของการผลิตผลทางการเกษตร และให้ประชาชนมีอาชีพเสริม
- (3) มีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น
- (4) การบริหารด้านการเมืองการปกครอง และบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

3.5 ค่าเป้าหมาย

- (1) ประชาชนได้ใช้เส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐาน ปลอดภัย มีแหล่งน้ำพอเพียง ต่อการอุปโภคบริโภค
- (2) ประชาชนมีทักษะ ในการประกอบอาชีพ
- (3) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เข้าถึงบริการสาธารณสุข
- (4) การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.6 กลยุทธ์

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางการศึกษา

กลยุทธ์ 1.1 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ให้ได้มาตรฐานทางการศึกษา

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ 2.1 ส่งเสริมสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

กลยุทธ์ 2.2 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กลยุทธ์ 2.3 ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด อบายมุข สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กลยุทธ์ 2.4 พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ 3.1 ส่งเสริมและพัฒนาการควบคุม ป้องกัน แก้ไขปัญหาขยะและมลภาวะ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์ 4.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ 4.2 พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร

กลยุทธ์ 4.3 พัฒนางานด้านผังเมือง งานวิศวกรรม การจราจร และงานควบคุมอาคาร

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเมืองการบริหาร

กลยุทธ์ 5.1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรท้องถิ่น

กลยุทธ์ 5.2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ 5.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ 5.4 พัฒนาปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยี

3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์

(1) การพัฒนาชุมชนให้น้ำอ้อมมีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ

(2) ส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ อาชีพและการเกษตรให้เข้มแข็ง

(3) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคน และความเข้มแข็งของชุมชน ในการพึ่งตนเอง

(4) การพัฒนาระบบการศึกษา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

(5) การกำจัด ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และมลภาวะสิ่งแวดล้อม ที่มีอย่างยั่งยืน

(6) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี และมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

3.8 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

โครงสร้างเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่ชะจาน ปี 2566 – 2570

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	1. ด้านความมั่นคง	2. ด้านความสามารถในการแข่งขัน	3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	6. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12	- การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง	- การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน - การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	- การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์	- การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	- การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	- การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

		<p>และระบบ โลจิสติกส์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม - การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่ เศรษฐกิจ - ความร่วมมือ ระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนา 				
ยุทธศาสตร์กลุ่ม จังหวัด		<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนา สภาพแวดล้อมใน การพัฒนาการค้า การลงทุน และ โลจิสติกส์ เชื่อมโยงกับ ต่างประเทศ - การสร้างความ เข้มแข็ง และเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต ภาค การเกษตร และ อุตสาหกรรม การเกษตร เพื่อ เพิ่มมูลค่าสินค้า เกษตรปลอดภัยที่ มีศักยภาพ - พัฒนาและ ยกระดับการ ท่องเที่ยว เชิง นิเวศ ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อ สร้างรายได้สู่ ชุมชน และ เชื่อมโยงห่วงโซ่ มูลค่าเพิ่มการ ท่องเที่ยวของกลุ่ม จังหวัดอย่างยั่งยืน 			<p>ดำรงฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ ที่อุดมสมบูรณ์ การ บริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมและ พลังงาน โดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน สู่การเป็นกลุ่ม จังหวัดสีเขียว</p>	

<p>ยุทธศาสตร์ จังหวัด</p>		<p>- การสร้าง มูลค่าเพิ่มด้านการ ท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ โดย ดำรงฐาน วัฒนธรรมล้านนา - การส่งเสริมการ ผลิตและพัฒนา นวัตกรรม เพื่อ ยกระดับสินค้า เชิงสร้างสรรค์ ภายใต้แนวทาง การพัฒนาที่ยั่งยืน - พัฒนาและ ยกระดับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อ สร้างรายได้สู่ ชุมชนและ เชื่อมโยงห่วงโซ่ มูลค่าเพิ่มการ ท่องเที่ยวของกลุ่ม จังหวัดอย่างยั่งยืน</p>		<p>- การพัฒนา คุณภาพชีวิต และความมั่นคง เพื่อส่งเสริม สังคมสร้างสรรค์</p>	<p>- การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ให้ ดำรงความสมบูรณ์ และยั่งยืน</p>	
<p>ยุทธศาสตร์ เทศบาลตำบล แม่ชะจาน</p>		<p>การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน</p>	<p>- การพัฒนาด้าน การศึกษา</p>	<p>ด้านสังคมและ คุณภาพชีวิต</p>	<p>ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</p>	<p>- การพัฒนา การเมืองการ บริหาร</p>

4. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

4.1 การวิเคราะห์กรอบการทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตด้วยเทคนิค SWOT

การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength = S) จุดอ่อน (Weakness = W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity = O) และอุปสรรค (Threat = T) เป็นเครื่องมือ โดยผ่านกระบวนการประชุมร่วมกันทุกภาคีทั้งภาครัฐและภาคประชาชน โดยสรุป ได้ดังนี้

จุดแข็ง

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- มีถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต ก่อให้เกิดความสะดวกในการสัญจรและเคลื่อนย้ายผลผลิตทางการเกษตร
- มีระบบประปาภูมิภาค และประปาหมู่บ้าน แก้ไขปัญหาด้านน้ำอุปโภคและบริโภค
- มีไฟฟ้า ไฟสาธารณะ อำนวยความสะดวก ปลอดภัย ครอบคลุมทั่วทั้งเขตเทศบาล

2. ด้านสังคม

- นโยบายผู้บริหารในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสาธารณสุขต่าง ๆ ให้ประชาชนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และห่างไกลยาเสพติด มีการสังคมสงเคราะห์แก่ ผู้พิการ ผู้ติดเชื่อเอดส์ และผู้สูงอายุ
- ชุมชนมีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เช่น ประเพณีแห่ต้นเกี๊ยะ และการทำแหนมहुแบบห่อใบตอง
- เทศบาลตำบลแม่ชะจาน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมสืบสานประเพณีเป็ง กิจกรรมถวายเทียนพรรษา กิจกรรมประเพณีปีใหม่เมือง กิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ กิจกรรมสงฆ์น้ำพระธาตุ และกิจกรรมการแห่ต้นเกี๊ยะ

3. ด้านเศรษฐกิจ

- เป็นทางผ่านไปยังหลายจังหวัด เหมาะแก่การประกอบอาชีพค้าขาย ขายของฝาก ของชำ มีตลาดเช้า - เย็น ขนาดใหญ่ มีสินค้าหลากหลาย
- มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร เช่นการปลูกข้าว การปลูกข้าวโพด ฝรั่ง มั้ฝรั่ง ฯลฯ

4. ด้านการศึกษา

- เทศบาลตำบลแม่ชะจานมีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษา
- บุคลากรมีความรู้ด้านงานการศึกษาที่ช่วยในการปฏิบัติงานตามภารกิจ

5. ด้านผังเมือง

- ดำเนินงานภายใต้กฎหมายควบคุมอาคารและพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2558

6. ด้านเทคโนโลยี

- บุคลากรในองค์กรมีการทำงานโดยนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทำให้การบริการประชาชนมีความรวดเร็วขึ้น
- เครื่องมือในการทำงานมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานในองค์กร

จุดอ่อน

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- การคมนาคมและการขนส่งภายในหมู่บ้านมีความสะดวกใช้การได้ดีพอสมควร แต่ในบางหมู่บ้านที่มีการข่าจรุดทรุดโทรม ตามกาลเวลา

2. ด้านสังคม

- ผู้ติดเชื่อ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือด้านสวัสดิการอย่างทั่วถึง
- ปัญหาหนี้สิน เงินกู้ยืมอกระบบ

3. ด้านเศรษฐกิจ

- ปัญหาพืชผลทางการเกษตรราคาตกต่ำ ประชาชนขาดความรู้ด้านการพัฒนาอาชีพ และการแปรรูป
- ปัญหาหนี้สินในภาคการเกษตร

4. ด้านการศึกษา

- ขาดบุคลากรในการทำงานเพียงพอกับปริมาณที่ได้รับมอบหมาย
- งบประมาณมีจำนวนไม่เพียงพอกับงานที่ต้องส่งเสริมด้านการศึกษา

5. ด้านผังเมือง

- บุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านไม่เพียงพอ
- ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ

6. ด้านเทคโนโลยี

- งบประมาณมีจำนวนจำกัดในการบริหารจัดการให้เทคโนโลยีมีคุณภาพต่อความต้องการ
- ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านในการส่งเสริมความรู้ และบริการประชาชน

โอกาส

1. ด้านการเมืองการปกครอง

ความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายในการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่เป็นของตนเอง เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นทีมจึงทำให้การทำงานแบบบูรณาการ

2. นโยบายรัฐบาล/กฎหมาย

- นโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน นโยบายด้านการปราบปรามยาเสพติด ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง
นโยบายด้านการให้ความช่วยเหลือด้านแหล่งเงินทุนแก่กลุ่มอาชีพ

- นโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอรัปชั่น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน

อุปสรรค /ข้อจำกัด

1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม

การเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจ ทำให้เกิดกระแสโลกาภิวัตน์ การสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้เกิดค่านิยมทางวัฒนธรรมตะวันตก แก่ประชาชน เยาวชนรุ่นใหม่ ในสังคมท้องถิ่น ทำให้ประชาชนและเยาวชนหันมาบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย ทานอาหารที่ไม่เป็นประโยชน์มีราคาแพง วัฒนธรรมการแต่งกาย ตามยุคตามสมัย ไม่อนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ รายจ่ายมากกว่ารายได้ การรับโฆษณา สื่อสิ่งพิมพ์ ที่มอมเมาประชาชน การมัวเมาสิ่งเสพติดและการพนัน โดยไม่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เยาวชนขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. ภัยธรรมชาติ

พื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัยของราษฎรมักได้รับผลกระทบและประสบกับภัยธรรมชาติอย่างซ้ำซาก

3. การมีส่วนร่วมของประชาชน

ประชาชนบางส่วนยังไม่ให้ความร่วมมือและขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

4.2 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น สามารถสรุปดังนี้

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย/การคาดการณ์แนวโน้ม ในอนาคต
<p>1. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ</p> <p>2. ปัญหาด้านสังคม</p> <p>3. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน</p> <p>4. ปัญหาด้านแหล่งน้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดเงินทุนหมุนเวียนการประกอบอาชีพเสริม - ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำกว่าราคาต้นทุนโดยรวม - การว่างงานหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว - มีรายได้น้อยกว่าอาชีพหลัก คือ ทำนา ทำไร่ ทำสวน - ไม่มีรายได้เสริมในครัวเรือน - ระดับการศึกษาของประชาชนส่วนมากอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากปัญหาความยากจน - มีเด็กกำพร้าเนื่องจากพ่อแม่เสียชีวิต /หย่าร้าง - ผู้สูงอายุขาดคนดูแลและขาดปัจจัยในการดำรงชีพ - ถนนภายในหมู่บ้านบางแห่ง มีสภาพชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลา - ฝาท่อระบายน้ำแตกชำรุดตามกาลเวลา - ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง - สภาพห้วยหนอง คลอง บึง ตื้นเขิน และแม่น้ำ ตื้นเขินในฤดูแล้ง และมีตลิ่งพังในฤดูฝน - ระบบกักเก็บน้ำชำรุดเสียหาย - ระบบฝายกั้นน้ำ พังกั้นน้ำมีไม่เพียงพอ

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย/การคาดการณ์แนวโน้ม ในอนาคต
5. ปัญหาด้านสาธารณสุข	<ul style="list-style-type: none"> - สุขภาพอนามัยขั้นพื้นฐานของราษฎรไม่ดีเท่าที่ควร - การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ในชุมชน - ราษฎรขาดความรู้ด้านสุขภาพอนามัย
6. ปัญหาด้านการเมือง การบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - ราษฎรยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการเมือง การปกครอง กฎหมาย รัฐธรรมนูญ การเลือกตั้ง ในระบอบประชาธิปไตย
7. ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ราษฎรโดยเฉลี่ยส่วนมากอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน - ขาดการทำนุบำรุงศาสนาอย่างต่อเนื่อง - ผู้นำทางศาสนามีจำนวนไม่เพียงพอ

ส่วนที่ 3

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1	การพัฒนาด้าน การศึกษา	บริหารงาน ทั่วไป	1.1 แผนงานการศึกษา	- กองการศึกษา	- กศน. - โรงเรียนแม่เจดีย์ - โรงเรียนอนุบาล แม่ชะจาน - วัดกลาง - วัดแม่ชะจาน - วัดหนองบัว
			1.2 แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และ นันทนาการ	- กองการศึกษา - กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	- วัดกลาง - วัดแม่ชะจาน - วัดหนองบัว - โรงเรียนอนุบาลแม่ชะ จาน
2	ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้านสังคม และคุณภาพชีวิต	บริการ ชุมชนและ สังคม	2.1 แผนงานงบกลาง	- สำนักปลัด	
			2.2 แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	- สำนักปลัด	
			2.3 แผนงานรักษาความ สงบภายใน	- สำนักปลัด	- กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย
			2.4 แผนงานสาธารณสุข	- กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	- รพ.สต.แม่เจดีย์ - โรงพยาบาลเวียงป่า เป้า
3	ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	บริการ ชุมชนและ สังคม	3.1 แผนงานเคหะและ ชุมชน	- กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม - สำนักปลัด	

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
4	การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	บริการ ชุมชนและ สังคม	4.1 แผนงาน อุตสาหกรรมและการ โยธา	- กองช่าง - กองการศึกษา	- องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงราย - กรมส่งเสริมการ ปกครองส่วนท้องถิ่น
5	ยุทธศาสตร์การ พัฒนาการเมือง การบริหาร	บริหาร ทั่วไป	5.1 แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	- สำนักปลัด	

รายละเอียดโครงการพัฒนา
แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570)

เทศบาลตำบลแม่ชะจาน

สำหรับโครงการที่เกี่วข้องกับขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ก. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าการลงทุนและบริการโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มอาเซียน+6 และ GMS

ข. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าการลงทุนและบริการโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มอาเซียน+6 และ GMS

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

4.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงานที่ จะขอประสาน
				2566	2567	2568	2569	2570			
1	โครงการก่อสร้างเขื่อน ป้องกันตลิ่งแม่น้ำลาวแบบ กล่องลวดตาข่าย ชุมชน สันติสุข หมู่ที่ 11	เพื่อป้องกันตลิ่ง แม่น้ำลาวพังทลาย	กว้าง 4.50 เมตร สูง 4.00 เมตร ยาว 300 เมตร	5,069,000					ตามแบบที่ กำหนด	ตลิ่งแม่น้ำลาวมี ความแข็งแรง ทนทาน	กองช่าง
2	โครงการก่อสร้างเขื่อน ป้องกันตลิ่งแม่น้ำลาวแบบ กล่องลวดตาข่าย ชุมชน แม่ชะจาน 2 หมู่ที่ 1	เพื่อป้องกันตลิ่ง แม่น้ำลาวพังทลาย	กว้าง 4.50 เมตร สูง 4.00 เมตร ยาว 300 เมตร	5,003,000					ตามแบบที่ กำหนด	ตลิ่งแม่น้ำลาวมี ความแข็งแรง ทนทาน	กองช่าง

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงานที่ จะขอประสาน
				2566	2567	2568	2569	2570			
3	โครงการขุดลอกแม่น้ำลาว จากถนน 120 บ้านชั้นหอม หมู่ที่ 2 ตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า เชื่อม บ้านแม่เจดีย์ หมู่ที่ 3 ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอ เวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย	เพื่อป้องกันการ พังทลายของตลิ่ง	กว้าง 15.00 - 20.00 เมตร ลึก เฉลี่ย 1.00 เมตร ยาว 5,200 เมตร ปริมาณ 96,200 ลบม.	3,642,000					ตามแบบที่ กำหนด	ป้องกันการ พังทลายของ ตลิ่ง	กองช่าง
4	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่ สาธารณะฝ่ายหนองหอย	เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อน ออกกำลังกายและ ทำกิจกรรมของ ประชาชน	พื้นที่ 10,336 ตารางเมตร		10,000,000				ตามแบบที่ กำหนด	ประชาชนมีที่ พักผ่อน ออก กำลังกาย และ ทำกิจกรรม	กองช่าง/ททท. กรมส่งเสริม การปกครอง ส่วนท้องถิ่น
5	โครงการก่อสร้างเขื่อน ป้องกันตลิ่งแบบกล่องลวด ตาข่าย ชุมชนสันติสุข	เพื่อป้องกันตลิ่ง พังทลาย	กว้าง 4.50 เมตร สูง 4.00 เมตร ยาว 200.00 เมตร					3,600,000	ตามแบบที่ กำหนด	ตลิ่งมีความ แข็งแรงทนทาน	กองช่าง
6	โครงการก่อสร้างถนน คสล. ซอย 21 ชุมชนแม่ชะจาน 2 ถึงฝายหนองหอย	เพื่อให้ประชาชน สัญจรไปมาสะดวก ปลอดภัย	กว้าง 4.00 เมตร ยาว 800.00 เมตร หนา 0.15 เมตร พื้นที่รวมไม่น้อย กว่า 3,200.00 ตร.ม.	1,792,000					ตามแบบที่ กำหนด	ประชาชน สัญจรไปมา สะดวกปลอดภัย	กองช่าง

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและที่ผ่านมา					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงานที่ จะขอประสาน
				2566	2567	2568	2569	2570			
7	โครงการเสริมผิวจราจร ด้วยวิธีลาดยาง (Asphaltic concrete) ซอย 29 ชุมชนสันติสุข	เพื่อให้ประชาชน สัญจรไปมาสะดวก ปลอดภัย	หนาไม่น้อยกว่า 0.05 เมตร กว้าง 4.00 – 6.00 เมตร ยาว 488.00 เมตร พื้นที่รวมไม่ น้อยกว่า 2,440 ตารางเมตร					955,000	ตามแบบที่ กำหนด	ประชาชนสัญจร ไปมาสะดวก ปลอดภัย	กองช่าง
รวม	7 โครงการ			15,506,000	10,000,000			4,555,000			

ส่วนที่ 4

การติดตามประเมินผล

4.1 การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

1. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน

1.2 การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ 15 คะแนน

1.3 ยุทธศาสตร์ 65 คะแนน ประกอบด้วย

(1) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10 คะแนน
(2) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	10 คะแนน
(3) ยุทธศาสตร์จังหวัด	10 คะแนน
(4) วิสัยทัศน์	5 คะแนน
(5) กลยุทธ์	5 คะแนน
(6) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	5 คะแนน
(7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์	5 คะแนน
(8) แผนงาน	5 คะแนน
(9) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	5 คะแนน
(10) ผลผลิต/โครงการ 5 คะแนน	5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

2. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

2.1 การสรุปสถานการณ์พัฒนา	10 คะแนน
2.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	10 คะแนน
2.3 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	10 คะแนน
2.4 ยุทธศาสตร์และแผนงาน	10 คะแนน

2.5 โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย

- (1) ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน
- (2) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน
- (3) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง 5 คะแนน
- (4) โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน
- (5) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 5 คะแนน
- (6) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน
- (7) โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน
- (8) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนภายใต้หลักประชารัฐ 5 คะแนน
- (9) งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน
- (10) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีงบประมาณ 5 คะแนน
- (11) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน
- (12) ผลที่คาดว่าจะได้รับสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

3. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	15
3. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	65
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(10)
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(10)
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	(10)
3.4 วิสัยทัศน์	(5)
3.5 กลยุทธ์	(5)
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(5)

3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(5)
3.8 แผนงาน	(5)
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(5)
3.10 ผลผลิต/โครงการ	(5)
รวมคะแนน	100

4. แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1.) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของไม้/ป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ	20 (3)	
	(2.) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรและช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(2)	
	(3.) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ	(2)	
	(4.) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริการพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(2)	
	(5.) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ แรงงาน ฯลฯ และเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)	(2)	
	(6.) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนาประเพณี และงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(2)	
	(7.) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา	(2)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
	คุณภาพของการใช้ข้อมูล จปฐ.		
	(8) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือการใช้ข้อมูล จปฐ.	(2)	
	(9) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปรีกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(3)	
2. การวิเคราะห์ สภาพการณ์ และ ศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (1) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้องยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ Thailand 40	15 (5)	
	(2) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(3)	
	(3) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(3)	
	(4) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริม อาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(3)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
	(5) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทางภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดซ้ำ การประดิษฐ์ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(3)	
	(6) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจส่งผลกระทบต่อดำเนินงานได้แก่ S-Strength (จุดแข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity (โอกาส) และT-Threat (อุปสรรค)	(3)	
3. ยุทธศาสตร์	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้	60	
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ Thailand 4.0	(10)	
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand 4.0	(10)	
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบาย /ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาลหลักประชารัฐ แผนยุทธศาสตร์แห่งชาติ 20 ปี และ Thailand 4.0	(10)	
3.4 วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสัมพันธ์กับโครงการพัฒนาท้องถิ่น	(5)	
3.5 กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่จะต้องทำตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือ แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกลยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(5)	
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(5)	
3.8 แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(5)	
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 Thailand 4.0 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(5)	
รวมคะแนน		100	

4.2 การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	10
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	10
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	10
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	10
5. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	60
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(5)
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(5)
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(5)
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	(5)
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(5)
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	(5)
5.7 โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(5)
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	(5)
5.9 งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(5)
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(5)
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ	(5)
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(5)
รวมคะแนน	(100)

2. แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อ
ความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	10	
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	1) การควบคุมที่มีการใช้ตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่นเองว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่มีจำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไรสามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ 2) การวิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงปริมาณ (Quantitative)	10	
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	1) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอาเทคนิคต่างๆมาใช้เพื่อวัดว่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทนถาวร สามารถใช้การได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึง	10	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
	สามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน 2) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการในเชิงคุณภาพ (Qualitative)		
4. แผนงานและยุทธศาสตร์ การพัฒนา	1) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis Demand (Demand Analysis)/Global Demand / Trend หรือหลักบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน 2) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน หลักประชาธิรัฐ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและโดยเฉพาะเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรแหล่งน้ำ) (Local Sufficiency Ecocomy Plan : LSEP)	10	
5. โครงการพัฒนา 5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ชื่อโครงการมีความชัดเจนมุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต	60 (5)	
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน (Clear objective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการสอดคล้องกับหลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง	(5)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5.3 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึง เป้าหมายต้องชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมายพื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงานอธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จัดทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายของโครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่ม ให้บอกชัดเจนไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง	(๕)	
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี	โครงการสอดคล้องกับ (๑) ความมั่นคง (๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๖) การปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	(๕)	
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดย (๑) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา (๓) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้อายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๔) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ๒๕๗๙ (๕) ยึดหลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (๑) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (๒) การพัฒนา ศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (๔) การรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (๕) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ	(๕)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือ เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ทำน้อย ได้มาก เช่น (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(๕)	
๕.๘ โครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน หรือการเสริมสร้างให้ ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลัก ประชาธิปไตย	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ท้องถิ่นมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจพอเพียง ท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) (LSEP)	(๕)	
๕.๙ งบประมาณ มีความสอดคล้องกับ เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการในการจัดทำโครงการได้แก่ (๑) ความประหยัด (Economy) (๒) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (๔) ความยุติธรรม (Equity) (๕) ความโปร่งใส (Transparency)	(๕)	
๕.๑๐ มีการประมาณ การราคาถูกต้องตาม หลักวิธีการ งบประมาณ	การประมาณการราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคา กลาง ราคาท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคา และตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์ มีความคลาดเคลื่อนไม่ มากกว่าหรือไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าของการนำไปตั้ง	(๕)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
	งบประมาณรายจ่ายในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เงินสะสม หรือรายจ่ายพัฒนาที่ปรากฏในรูปแบบอื่นๆ		
๕.๑๑ มีการกำหนด ตัวชี้วัด (KPI) และ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และผล คาดว่าที่จะได้รับ	มีการกำหนดดัชนีชี้วัดผลงาน (Key Performance Indicator : KPI) ที่สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอก ประสิทธิภาพ (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การ กำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ ที่เกิดที่สิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)	(๕)	
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะ ได้รับสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตาม โครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การ ได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือ มากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (๑) ความเป็นไปได้มีความเฉพาะเจาะจง ในการ ดำเนินงานตามโครงการ (๒) วัดและประเมินผลระดับของ ความสำเร็จได้ (๓) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจน และเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (๔) เป็น เหตุเป็นผลสอดคล้องกับความเป็นจริง (๕) ส่งผลต่อการบ่ง บอเวลาได้		
	รวมคะแนน	๑๐๐	

3. การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ข้อ ๓๐ (๕) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดว่า ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่น ทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าวและต้องปิด ประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคม ของทุกปี และ ข้อ ๒๙ (๓) กำหนดว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผย

ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

โดยใช้รูปแบบเชิงพรรณนา ซึ่งสามารถแสดงได้ทั้งการอธิบายเชิงสถิติ รูปภาพ กราฟ ข้อมูลต่างๆ จาก

๗.๑ ใช้แบบสำหรับการติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ

(๑) แบบตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators)

(๒) แบบบัตรคะแนน (Scorecard Model) แบบบัตรคะแนนหรือ Scorecard Model ของ Kaplan & Norton

(๓) แบบมุ้งวัดผลสัมฤทธิ์ (Result Framework Model (RF))

(๔) แบบเชิงเหตุผล (Logical Model) ตัวแบบเชิงเหตุผล หรือ Logical Model

(๕) แบบวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process Performance Measurement System (PPMS)) ระบบการวัดกระบวนการปฏิบัติงานหรือ PPMS

(๖) แบบการประเมินโดยใช้วิธีการแก้ไขปัญหาหรือเรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นหรือ Problem Solving Method

(๗) แบบการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Methods)

(๘) แบบการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

(๙) แบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Model)

(๑๐) แบบการประเมินตนเอง (Self-assessment Model)

(๑๑) แบบอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้น ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบตามข้อ (๑)-(๑๐) หรือเป็นแบบผสมก็ได้

๗.๒ เชิงปริมาณ (Quantity) คุณภาพ (Quality) ผลที่ได้จริงๆ คืออะไร ค่าใช้จ่าย (Cost) เวลา (Time) เป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่

๗.๓ ประชาชนที่ได้ประโยชน์อย่างไรหรือราชการได้ประโยชน์อย่างไร

๗.๔ วัดผลนั้นได้จริงหรือไม่ หรือวัดได้เท่าไร (Key Performance Indicators : KPIs)

๗.๕ ผลกระทบ (Impact)

4.3 สรุปผลการพัฒนา จากแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 - 2565

ในรอบปีที่ผ่านมา เทศบาลตำบลแม่ชะจาน ได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมกับได้ดำเนินการพัฒนาความเจริญด้านต่าง ๆ ในเขตเทศบาล ภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น พร้อมกับได้ดำเนินการพัฒนาความเจริญด้านต่าง ๆ ในเขตเทศบาลภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล โดยยึดถือเอาหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50 และ 51 เป็นหลักโดยไม่ขัดกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาอำเภอ รวมทั้งให้มีความสอดคล้องกับทิศทาง การพัฒนา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย เพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของประชาชน ในเขตเทศบาล รวม 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

แผนฯ (2561-2565)	จำนวนโครงการ ทั้งสิ้น	จำนวนโครงการ ที่ดำเนินการ	ที่ไม่ดำเนินการ	คิดเป็นร้อยละ
ปี 2561	87	64	23	73.56
ปี 2562	106	95	11	89.62
ปี 2563	95	74	21	77.89
ปี 2564	71	39	21	54.93

4.3 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

4.4.1 ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

- (1) ส่งเสริมให้มีการนำแผนในการจัดเก็บของเทศบาล เพื่อลดปัญหาขยะค้างตามจุดต่าง ๆ
- (2) คัดแยกขยะอย่างจริงจัง ตามหลัก 3RS
- (3) ให้มีการจัดทำเสวียนในการกำจัด เศษอินทรีย์ ใบไม้ สามารถใช้ปุ๋ยหมักได้ และลดการเผาใบไม้ หรือขยะอินทรีย์ ในเขตเทศบาล

4.4.2 ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

การส่งเสริมอาชีพให้ประชาชน เทศบาลตำบลแม่ชะจาน ได้ดำเนินการตามความต้องการของประชาชน การประสบผลสำเร็จของโครงการอยู่ในเกณฑ์พอใช้ เนื่องจากไม่มีการต่อยอดจากการอบรม

การทำให้โครงการประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ และมีความยั่งยืน ควรมีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการอบรม มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ และให้ผู้เข้ารับการอบรม มีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับประโยชน์ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง แก้ไขปัญหาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการวางแผนพัฒนากลุ่มอาชีพชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน ต่อไป